

№ 7 (4772)

27 студзеня 2023 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовахВыдавец: УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

23007

РЭПЛІКА

Чаму на гэты раз Беларусь не дала адлуп генералу Рашэтнікаву?

У эфіры расійскага тэлебачання зноў прагучала: “Беларусь – гэта частка “вялікай Расіі”.

Прагучала не з вуснаў нейкага фрыка, не ад невуча з няпоўнай школьнай адукацыяй, не ад замежніка, для якога былы СССР і Расія гэта адно і тое ж. Прагучала з вуснаў адстаўнога генерала Службы знешняй разведкі, былога начальніка інфармацыйна-аналітычнага ўпраўлення СВР, а потым – дырэктара Расійскага інстытута стратэгічных даследаванняў **Леаніда Рашэтнікава**.

Але дзіўняць не такія заявы. На жаль, у расіян яны не адзінкавыя. Дзіўіць рэакцыя афіцыйных асоб беларускай дзяржавы, бо яны на адвёзную заяву генерала Рашэтнікава ніяк не адрэагавалі, дружна маўчаць.

Між тым пасля падзей ва Украіне на ўсе захады расійскіх палітыкаў, аналітыкаў і прапагандыстаў накіраваныя “вялікай Расіі”, “гістарычна рускіх земляў”, “рускага міру” на постсавецкай прасторы дэмакратычная грамадскасць пачала рэагаваць жорстка. Каб расіяне не мелі ілюзій і нават не думалі ў гэты бок!

Адкрыта і прынцыпова выказаліся некаторыя кіраўнікі постсавецкіх рэспублік. Павагі да сваёй краіны публічна

запатрабаваў ад Уладзіміра Пуціна прэзідэнт Таджыкістана **Эмамалі Рахмон**. Так і сказаў, у вочы: «Зрабілі так, нібы мы краіны, якія... Не ведаю... Так, мы малыя народы. Нас не сто мільёнаў, не дзвесце мільёнаў. Але мы маем гісторыю, культуру. Мы іх любім. Мы хочам, каб нас паважалі. Нікога не трэба – проста каб паважалі. Мы не жабракі, у нас багатая краіна: запасы мінеральных рэсурсаў – большыя, чым сістэма Мендзялеева». І запатрабаваў на сустрэчы ў Душанбэ, каб да Таджыкістана ў Расійскай Федэрацыі ставілася хаця б з такой жа павагай, як да краін Афрыкі.

У Азербайджане за антыазербайджанскую рыторыку заблакавалі нават сайт галоўнага інфармацыйнага агенцтва Расіі РІА “Новости”, а таксама анулявалі від на жыхарства кіраўнікам мясцовага аддзялення агенцтва “Спутнік” (імі, дарэчы, аказаліся грамадзяне Беларусі).

Адкрыта крытыкуюць за шавінізм Расію ў Арменіі. Нават у навагоднім звароце прэм’ер-міністр Арменіі **Нікал Пашынян** “прайшоўся” па галоўным сюзніку.

На кожны выпадак накіраваны “рускіх земляў”, які гучыць у эфіры расійскіх тэлеканалаў, жорстка рэагуюць у Казахстане. І кіраўніцтва казахскага МЗС, і міністры, і кіраўнікі палат парламента, і дэпутаты нязменна даюць адлуп падобным захадам.

І толькі Беларусь маўчыць, нібы так і трэба, так і правільна. Нібы мы саромеемся ці баімся бараніць сваю краіну, сваю дзяржаву, сваю самабытнасць, сваю незалежнасць, сваё права на існаванне.

Між тым, яшчэ ў 2016 годзе таму ж Леаніду Рашэтнікаву давалі адлуп і “СБ: Беларусь сёння”, і беларускі МЗС. Тады генерал назваў Беларусь “гістарычнай часткай Расіі, малой краінай, якая не можа жыць самастойна”. У адказ “СБ”, заснавальнікам якой з’яўляецца Адміністрацыя прэзідэнта, назвала Рашэтнікава “балбатуном”, глыбокім адстаўніком «і «дылетантам», а МЗС Беларусі выклікаў дарадца-пасланніка пасольства Расіі і выказаў афіцыйны пратэст. Дык што змянілася? Ці маўчанне гэта ўжо знак згоды?

Ігар МАРОЗАЎ.

МІНСК–КІЕЎ

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

– Не ведаю, навошта гэта ўкраінцам. З аднаго боку, просяць нас, каб мы ні ў якім разе не ваявалі з Украінай, каб нашы войскі туды не рухаліся. Пакт аб ненападзе прапануюць заключыць. А з іншага боку, рыхтуюць гэтую грымучую сумесь і ўзбройваюць іх. Польшча, Літва зусім ачумелі. Навошта ім гэта трэба? Не зразумела...

Уладзімір ЗЯЛЕНСКИ:

– Мы сапраўды не збіраліся і не збіраемся нападаць на Беларусь. І гэта галоўны сігнал ад украінскага народа беларускаму народу. Для нас вельмі важна, каб Беларусь не страціла сваю незалежнасць і не ўступіла, нягледзячы ні на які ўплыў каго-небудзь, у гэтую ганебную вайну.

З-ЗА КРАТАЎ

У турме Алесь Пушкін збіраецца намалюваць партрэты Маслюка і Тарашкевіча

Жонка мастака распавяла “Народнай Волі” пра апошнія навіны ад мужа.

Як вядома, **Алесь Пушкін** знаходзіцца за кратамі з сакавіка 2021 года. Паводле Генпракуратуры, мастак “здзейсніў дзеянні, накіраваныя на прапаганду нацызма і дзейнасці беларускіх калабарацыйніцкіх арганізацый”. Маецца на ўвазе размяшчэнне на выставе ў Гродне партрэта ўдзельніка пасляваеннага беларускага антысавецкага руху **Югена Жыхара**.

30 сакавіка 2022 суд прызнаў Пушкіна вінаватым і прызначыў яму 5 гадоў зняволення ў калоніі строгага рэжыму.

Пазней ён быў этапаваны ў напраўчую калонію № 22, але ў лістападзе мінулага года суд пастанавіў перавесці Алесь Пушкіна на турэмны рэжым тэрміна на паўтара года. Зараз мастак знаходзіцца ў Гродзенскай турме № 1.

– Лісты ад Алесь прыходзяць рэдка, – кажа **Яніна Пушкіна**, жонка мастака. – Паколькі ён знаходзіцца на строгім рэжыме, то яму не дазволена перадачы. Вось муж і піша, што ў такіх умовах вельмі хочацца зесці што-небудзь смачнае, але сітуацыя не дазваляе атрымаць такую асалоду.

Алесь паведамліў, напрыклад, што скідаюцца грашыма, купляюць у мясцовым буфэце цыбулю, разразаюць яе і частуюцца штодзень. Гэта, наколькі я зразумела, у іх адзіны вітамінны прадукт – палова цыбуліны

на дзень. Увогуле, за месяц можна купіць у буфэце нешта з прадуктаў на 32 рублі.

– Пра здароўе нічога не паведамляе?

– Напісаў, што не можа есці свежы турэмны хлеб, бо яшчэ раней, калі служыў у Афганістане, перахварэў хваробай Боткіна. Таму той хлеб ужывае толькі ў падсушаным выглядзе.

– Нейкія кнігі ў турме Алесь, напэўна ж, чытае...

– Мы выпісалі яму газету “Літаратура і мастацтва”, а таксама часопіс “Мастацтва”. Знаёміцца з апошнімі навінамі ў галіне культуры, паведамліў, што ў яго з’явілася вялікае жаданне намалюваць партрэт лаўрэата Дзяржаўнай прэміі, тэатральнага рэжысёра **Валерыя Маслюка**, якому ў сакавіку гэтага года споўнілася б 70 год.

Таксама хацеў бы намалюваць партрэт аўтара першай беларускай граматыкі **Браніслава Тарашкевіча**, які ў свой час таксама сядзеў у Гродзенскай турме. Таму папрасіў мяне, каб даслалала яму фота гэтых асоб.

– **Мяркуеце, Алесь дазваляць у турме маляваць партрэты?**

– Вось гэта я дакладна не ведаю. Але зраблю так, як муж прасіў...

Сяргей ЗАБЛОЦКІ.

ЛІСТ З РЕДАКЦЫІ

Каб больш было падпісчыкаў на PDF-версію “Народнай Волі”...

Так, шаноўныя прыхільнікі свабоднага слова, у чарговы раз нагадваем, што рэдакцыя вельмі зацікаўлена ў тым, каб было больш падпісчыкаў на PDF-версію “Народнай Волі”. На жаль, і да сённяшняга дня не вырашана праблема з допускам у друкарні, а значыць няма магчымасці папаяняць бюджэт за кошт рэалізацыі газеты ў папяровым варыянце, продажу яе праз шапікі і ў паштовых аддзяленнях. Вось чаму важна, каб колькасць падпісчыкаў на электронны варыянт газеты павялічвалася. І Вы, нашы сённяшнія чытачы, можаце гэтаму актыўна паспрыяць. Парайце, калі ласка, сябрам, саслужбівцам, суседзям, сваякам, каб і яны, як Вы, падпісаліся на PDF-версію газеты і на наш тэлеграм-канал.

Нагадаем, што падпіска на PDF-версію “Народнай Волі” можна на сайце belpressa.by. Для гэтага трэба зайсці на сайт belpressa.by, націснуць укладку «2023» і выбраць месяцы, на якія Вы будзеце афармляць падпіску. Кошт падпіскі сімвалічны – 9 рублёў 48 капеек.

Асобна звяртаемся да тых, хто мае магчымасць праявіць адрасную дабрачыннасць. Ёсць некалькі спосабаў пералічыць грашовыя сродкі (даём рэквізіты ў рускамоўным варыянце) на рэдакцыйны рахунак.

1.Через ЕРИП:

СМИ – Н (просто буква) – «Народная Воля» – Добровольные взносы.

2.Через БАНК:

ИЧУП «Народная Воля». 220030 г.Минск, ул.Энгельса, 34а

р/с BY08 PJCB 3012 0065 3510 0000 0933,

Код PJCBVY2X, ЦБУ 113 «Приорбанк» ОАО, г.Минск

УНП 100961759

Загадаў выказваем шчырую ўдзячнасць!

Вы – з “Народнай Воляй”! «Народная Воля» – з Вамі!

ЧУЛІ?

Мітрапаліт Веніямін пакараў святара за малітву аб абаронцах Украіны

Як паведамляла “Народная Воля”, на пачатку гэтага года быў затрыманы святар **Дзяніс Карасцялёў**, які ў навагоднім набажэнстве працягнуў запіску аб здароўі “воінаў і абаронцаў Украіны”. Нехта з прыхаджан паскардзіўся “куды і каму трэба”, святар быў затрыманы.

Цяпер стала вядома, што гэта гісторыя мае працяг.

У інтэрнэце з’явіўся ліст мітрапаліта Веніяміна, датаваны 4 студзеня і адрасаваны блագачынным Мінскай епархіі. Правачы архіерэй адхіліў святара ад здзяйснення святадзействаў (фактычна, забаране ў служэнні) да прынясання пакаяння. На думку мітрапаліта Веніяміна, малітва за абаронцаў Украіны “справакавала сярод вернікаў непаразуменне і спрэчкі”.

Нагадаем, што ў той самы час у Мінскім Свята-Елісавецкім манастыры не проста моляцца, але і адкрыта збіраюць дапамогу расійскім ваенным, якія ваяуюць супраць Украіны. Тут мітрапаліт Веніямін нічога спрэчнага не бачыць. Ды што казаць, з яго вуснаў ні разу не прагучала абурэнне ваеннай агрэсіі крамлёўскіх імперцаў.

Святар **Дзяніс Карасцялёў** – сын вядомага ў Мінску святара **Ігара Карасцялёва** – старшыні Сінадальнага аддзела БПЦ па ўзаемадзеянні з казацтвам, старшыні Сінадальнага аддзела БПЦ па царкоўным мастацтве, архітэктуры і рэстаўрацыі, блագачынны 2-й Мінскай гарадской акругі, настацель прыхода храма іконы **Божай Маці “Усіх тужлівых Радасць”**. Дарэчы, на Вадохрышча мітрапаліт Веніямін асыячаў ваду менавіта ў гэтым храме.

Ніна ЖВІРКО.

ЖАХ!

Шматдзетных бацькоў са Слуцка абвінавачваюць у забойстве трохгадовага сына

Трагедыя здарылася 14 студзеня. Вечарам у міліцыю паступіла паведамленне аб смерці трохгадовага хлопчыка ў Слуцку. У забойстве падазраюцца бацькі дзіцяці.

“Бацькі запэўнівалі праваахоўнікаў, што малому проста стала дрэнна, і яны выклікалі хуткую дапамогу, аднак, нягледзячы на намаганні лекараў, выратаваць яго не ўдалося. Следчыя прызначылі судовую-медыцынскую экспертызу для ўсталявання дакладнай прычыны смерці дзіцяці. Даследаванне паказала, што хлопчык памёр з-за моцнага ўдару на галаву”, – паведамляе Следчы камітэт.

Бацькі загінулага дзіцяці затрыманы. У СК сцвярджаюць, што падчас допытаў

яны прызналі ў здзейсненым.

“Падчас допытаў яны прызналі, што рэгулярна збівалі дзіця, таму што хлопчык дрэнна сябе паводзіў і часта плакаў. За гэта сямейная пара карала сына, але ў той фатальны вечар, не разлічыўшы сілу, забілі да смерці”, – сцвярджаюць у Следчым камітэце.

Дзеянні затрыманых кваліфікаваныя п.2 ч.2 арт.139 КК (“Забойства заведана малалетняга”). Іх узялі пад варту. Іншыя дзеці па ўзросце 1, 4 і 13 гадоў зараз знаходзяцца ў прытулку.

Следства працягваюцца.

Лілія ВАУЧЭЦКАЯ.

СИТУАЦЫЯ

Адумаліся?

Нават праўдныя Тэлеграм-каналы, якія яшчэ нядаўна зацвяталі “беглых” і “нацыяналістычную апазіцыю”, раптам адумаліся. Цытуем:

“Згодна афіцыйным дадзеным Цэнтрвыбаркама, з агульнай колькасці ў 6.904.649 выбаршчыкаў за альтэрнатыўных кандыдатаў прагаласавала 823.392 грамадзяніны і яшчэ 267.363 – супраць усіх, – піша адзін з іх. – Давайце крыху абстрагуемся ад дыскурсу пра экстрэмістаў і літоўскіх самазванак. Улічваючы год міру і стварэння, абвешчаную магчымасць раскаяння і вызвалення ад адказнасці за менш цяжкія злачынствы, ці павінны мы вінаваціць у нечым 1.090.755 нашых суграмадзян?”

Напрыклад, ёсць умоўны персанаж, які галасаваў за кандыдата Ганну Канапацкую, а ў сваіх сацсетках у той перыяд актыўна пасіў агітацыю, ставіў “лайкі”, магчыма нават 6-ч-бэшныя сардэчкі (брэнд штаба Віктара Бабарыкі. – Заўв.) і заклікі галасаваць за свайго абранніка?

Але калі ён ні ў чым іншым не ўдзельнічаў і не працуе на дзяржслужбе, ці трэба ладзіць “паліванне на ведзьмаў”: нават карысныя

лекі пры доўгім прыёме пачынаюць наносіць шкоду арганізму.

Наяўнасць у Беларусі больш мільёна чалавек з іншым меркаваннем трэба ўспрымаць як дадзенасць. Калі спрабаваць іх пагалоўна кляіміць, звальняць, прыцягваць да адказнасці і так далей, – то зараз гэта стварае недарэчныя і нават небяспечныя ў доўгатэрміновай перспектыве кропкі напружання.

Прымірэнне і справядлівасць супраць інерцыі і рэакцыі?”

Што здарылася? Чаму раптам змяніўся настрой?

Як заўсёды ў нас бывае, зверху была дадзена адмашка на прымірэнне, і штатныя прапагандысты ў момант адумаліся.

На гэтым тыдні Аляксандр Лукашэнка правёў нараду, на якой было вырашана стварыць камісію на чале з генеральным пракурорам Андрэем Шведом для разгляду персанальных пытанняў тых палітычных эмігрантаў, якія жадаюць вярнуцца ў Беларусь.

Праўда, ёсць умова.

“Нам не трэба ствараць дадатковыя нейкія кропкі напружання ў нашым грамадстве. Таму я даручаю Адміністрацыі з

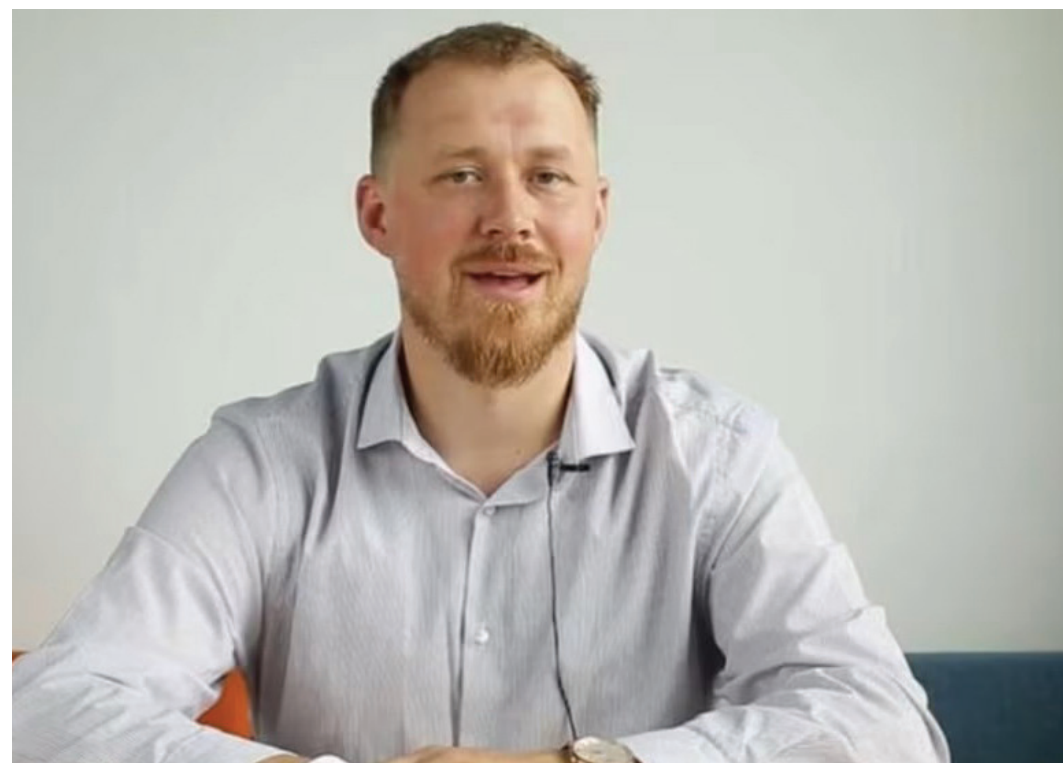
удзелам грамадскасці дадзенае пытанне прапрацаваць і прапанаваць механізм магчымага рашэння (гаворка аб вяртанні на радзіму тых, хто з’ехаў за мяжу пасля падзей у Беларусі 2020 года. – Заўв.). Тыя, хто гатовы жыць у міры, працаваць дзеля свайго краіны, не павінны быць адрынуты грамадствам. Гэта аксіёма. Гэта не я прыдумаў. І калі мы – людзі мудрыя, калі ўлада мае прыкметы мудрасці, яна павінна ў такім ключы і дзейнічаць. Нам трэба не закрываць ад тых, хто спатыкнуўся і ўсвядоміў гэта, а зрабіць крок насустрэч. Але толькі тым, хто вернецца або з месцаў не такіх аддаленых, або з-за мяжы і будзе, як у нас прынята казаць, “ябацькамі” яшчэ большымі, чым тыя, хто сёння нас акружае”.

Як гэта, быць “ябацькамі” большым, чым тыя, хто атчае Аляксандра Лукашэнку? Нырку прадаць?..

Ды і яшчэ адно важнае пытанне застаецца – арышты і суды за ўдзел у пратэстах унутры Беларусі не спыняюцца. Калі эмігрантам улада гатова дараваць падобнае, то чым яны лепшыя за тых, хто застаўся ў Беларусі?..

Адказаў на гэтыя пытанні пакуль няма. Ігар МАРОЗАЎ.

Справа «аб падатках» ператварылася ў «змову на захоп улады»

Па тэрмінах знаходжання пад следствам у Беларусі да нядаўняга часу былі два рэкардсмены – **Эдуард Бабарыка**, сын Віктара Бабарыкі і кіраўнік яго перадвыбарчага штаба, і **Ілля Шапаткоўскі** (на здымку), які ў штабе займаўся правёркай подпісаў па вылучэнні кандыдатам у прэзідэнты былога старшыні праўлення “Белгазпромбанка”. Цяпер рэкардсмен застаўся адзін – Эдуард Бабарыка.

Следчы камітэт паведаміў, што скончыў расследванне крымінальнай справы ў дачыненні да Іллі Шапаткоўскага – аднаго з кіраўнікоў платформы «Сумленныя людзі», якую беларускія ўлады прызналі «экстрэмісцкай», паведамляе прэс-служба ведамства.

“Па дадзеных следства, прадстаўнікі экстрэмісцкіх ячэек грамадства ў 2020 годзе, яшчэ задоўга да пачатку электаральнага працэсу, разгарнулі маштабную інфармацыйную кампанію па дыскрэдытацыі дзеючых органаў дзяржаўнай улады і выбарчага працэсу. З мэтай запуску інфармацыйнага шуму была створана падкантрольная экстрэмістам сетка інтэрнет-рэсурсаў, тэлеграм-каналаў і псеўдаініцыятыў, якія актыўна спрыялі раснаважванню сацыяльнай варожасці ў грамадстве, псіхалагічнаму маніпуляванню грамадскай свядомасцю з ужываннем шырокага комплексу палітычных тэхналогій. Яскравы прыклад такой падкантрольнай ініцыятывы – “Сумленныя людзі”, адным з кіраўнікоў якой з’яўляўся Шапаткоўскі.

Абвінавачаны адказаў за дэструктыўную інфармацыйную павестку, размяшчаючы медыяматэрыялы, накіраваныя выключна на нанясенне шкоды рэпутацыі дзяржаўных органаў, праваахоўнага блока і прадстаўнікоў улады. Мэта інфармацыйнай павесткі – закласці зерне сацыяльна-палітычнага супрацьстаяння ў грамадстве. Нягледзячы на тое, што Шапаткоўскі, асіярожнічаючы, не ўступаў у прамую змову на захоп улады, ён актыўна падзяляў ідэі злучэння фарміраванняў і спрыяў ім у дасягненні пастаўленых мэтай шляхам забеспячэння інфармацыйнага суправаджэння, культываваў і прапагандаваў у грамадстве пратэстныя настроі, тым самым дзяліў беларусаў на «свайх» і «чужых» па прынцыпе іх стаўлення да дзеючай улады.

Дадзеная дзейнасць фармавала радыкальна настроеныя групы і акумулявала іх у выглядзе натоўпаў на вуліцах, у тым ліку наблізу выбарчых участкаў. Так званую “жывую сілу” экстрэмісты імкнуліся выкарыстоўваць, як асноўны інструмент для дасягнення злучэння мэтай і сілавога захопу ўлады.

Шапаткоўскаму працяглена абвінавачванне па ч. 1 арт. 357 (іншыя дзеянні, учыненыя з мэтай захопу дзяржаўнай улады неканстытуцыйным шляхам) Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь. Да яго прыменена мера стрымання ў выглядзе заключэння пад варту. Матэрыялы перададзены пракурору для накіравання ў суд”, – сказана ў паведамленні на сайце Следчага камітэта.

Што вядома пра Іллю Шапаткоўскага?

Ён – сябра сям’і Бабарыкаў. Пра сябе расказаў наступнае: «Бацька траіх дзяцей, бізнесмен у розных сферах, у тым ліку ў фінтэху, які каардынуе праекты».

У працы выбарчага штаба Віктара Бабарыкі Шапаткоўскі прымаў удзел з першых жа дзён, узначальваў каманду па верыфікацыі подпісаў па вылучэнні Віктара Дзмітрыевіча кандыдам у прэзідэнты. Пасля таго, як Віктара і Эдуарда Бабарыкаў арышталі, а подпісы забракавалі ў Цэнтрвыбаркаме, каманда займалася арганізацыяй незалежнага назірання за выбарамі.

«Наша мэта – дамагчыся празрыстых і легітымных выбараў, праектралюваць працэс і даць беларусам сумленныя лічбы. Калі мы ўбачым, што за кандыдата №1 (Аляксандра Лукашэнку) большасць, мы гэта шчыра канстатуем», – запэўніваў Ілля Шапаткоўскі ў адным з інтэрв’ю.

Празрыстыя і дэмакратычныя выбары гэта, як вядома, менавіта той шлях змены ўлады, які адпавядае Канстытуцыі і беларускаму законодаўству. Тым не менш 4 жніўня 2020 года, у дзень, калі пачалося датэрміновае галасаванне на прэзідэнцкіх выбарах, Шапаткоўскі быў затрыманы. І не толькі ён, а адразу некалькі актывістаў ініцыятывы.

Першапачаткова паведамлялася, што Ілля затрыманы па “справе Белгазпрамбанка” і абвінавачваецца ў нявыплаце падаткаў. Калі абвінавачванне ператварылася ў “дзянні па захопе дзяржаўнай улады”, нам невядома.

Нагадаем, што артыкул 357 Крымінальнага кодэкса Беларусі прадугледжвае пакаранне, як за змову па захопе ўлады, так і за дзеянні па яе ўтрыманні неканстытуцыйным шляхам. Па частцы 1 гэтага артыкула, па якой Шапаткоўскаму працяглена канчатковае абвінавачванне, прадугледжана пакаранне ад васьмі да дванаццаці гадоў пазбаўлення волі.

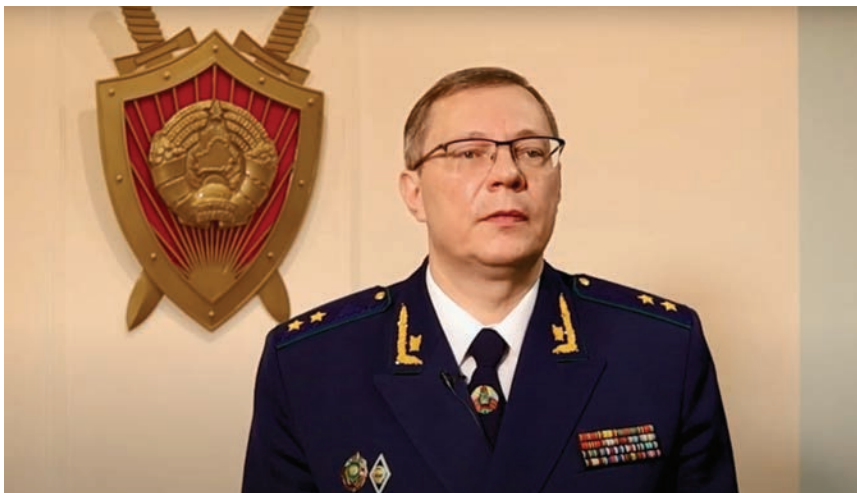
Іван ШАЎЛЮК.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Швед у можна верыць?

Генеральны пракурор Андрэй Швед у эфіры канала «Беларусь 1» распавёў пра тое, як будзе працаваць міжведамасная камісія і каго з беларусаў, якія з’ехалі, ўлады гатовы пусціць у краіну.

Трэцяя група – тыя, якія здзейснілі «менш цяжкія злачынствы», раскаяліся, публічна пра гэта заявілі, выклалі свае матывы раскаяння.

«Ёсць дастатковая колькасць механізмаў прававых, дзе гэтая асоба ў адпаведнасці з законам панясе адказнасць, але гэтая адказнасць дакладна не будзе звязаная з пазбаўленнем альбо абмежаваннем волі. І такія гарантыі, што гэта асоба атрымае», – заявіў Швед.

Па словах Шведа, той, хто звярнецца ў камісію, зможа атрымаць падпісаны дакумент аб адсутнасці прэтэнзій і паказаць яго на мяжу. Адносна ж засцярораў, што прэтэнзій карных органаў могуць узнікнуць ужо пасля вяртання ў Беларусь пасля адказу камісіі, Швед адзначыў, што такое магчыма толькі з яго згоды.

«Калі камісія прымае рашэнне ў дачыненні да дзеянняў, учыненых да прыняцця рашэння аб магчымасці ўезду, то якія-небудзь дзеянні ў дачыненні да гэтай асобы магчымыя будучы толькі са згоды генеральнага пракурора, гэта значыць старшыні камісіі.

У гэтым выпадку мы, вядома, будзем разбірацца. У гэтым выпадку мы даём гарантыю таго, што, вядома, ніякія меры працэсуальнага прымусу не будуць прымяняцца, калі толькі ён не здзейсніў цяжкага або асабліва цяжкага злачынства, якое ён ўтойвае», – сказаў генеральны пракурор.

Ён запэўніў, што камісія будзе старанна вывучаць кожнага з таго, хто звярнуўся, каб не прапусціць у Беларусь «экстрэмістаў і тэарыстаў». Праверка будзе праходзіць «у рамках тых інфармацыйных рэсурсаў і масіваў, якія ёсць у праваахоўнай сістэме».

Па словах Шведа, у першую чаргу камісія будзе працаваць з тымі беларусамі, якія раскаяліся і заявілі пра гэта публічна.

Швед таксама распавёў, якое пакаранне можа прымяняцца да людзей, калі камісія вызначыць іх віну. Сярод магчымых захадаў – унясенне грашовага закладу.

«Здзейсніў злачынства. Ён звяртаецца да нас. Мы гаворым: так, аб’ектыўна пацвярджаецца ваша віна ў здзяйсненні такога злачынства, за якое можа быць у адпаведнасці з законам прызначана такая і такая мера пакарання. У выпадку вашага дзейнага раскаяння, публічнага раскаяння вы можаце вярнуцца. Мы вам гарантуем, што ў дачыненні да вас не будзе абраная мера стрымання, звязаная з абмежаваннем свабоды, але пры гэтым укаранення іншых інстытутаў: паводзіцельства, грашовы заклад, іншыя меры стрымання, не звязаныя з абмежаваннем свабоды», – заявіў ён.

Бліжэйшы час пакажа, ці многія беларусы гатовы Андрэю Швед паверыць. Пакуль дзейнічае рэпрэсіўны мехавік, у людзей узнікаюць розныя думкі.

Па словах Шведа, камісія будзе тлумачыць тым, хто з’ехаў, іхні статус і парадак вяртання. Яшчэ адна яе задача – прымяніць правыя механізмы ў адносінах да тых, хто раскаяўся, «з тым, каб яны і далей былі паўнаважнымі грамадзянамі нашай краіны».

Прыкладны парадак дзеянняў пры звярце ў камісію, па словах Генпракурора, такі. Грамадзяніну неабходна будзе напісаць заяву, прыкласці да яе копію пашпарта, растлумачыць абставіны знаходжання за мяжой, напісаць, чаму ён лічыць, што да яго могуць быць прэтэнзій. Таксама спатрэбіцца запэўніванні, што грамадзянін ёсць або будзе законапалухным і ніколі не парушыць дзеючых законаў. Пасля таго камісія разгледзіць рашэнні і дасць пісьмовы адказ.

Андрэй Швед пералічыў катэгорыі беларусаў, якія могуць падаць зварот у камісію.

У першую групу ўваходзяць тыя, хто «шчыра памыляецца» адносна наяўнасці да іх прэтэнзій з боку дзяржавы.

«Яны думалі, што да іх ёсць нейкія прэтэнзій, але насамрэч іх няма апырэры, і яны шчыра памыляюцца», – заявіў Швед.

У другой групе – грамадзяне, якія здзейснілі нязначныя з пункту гледжання закону правіны, напрыклад звязаныя з адміністрацыйнай адказнасцю, або якія маюць прыкметы злачынства, не ўяўляюць вялікай грамадскай небяспекі ці памыляюцца адносна наступстваў сваіх дзеянняў.

«Можа быць, там даўно мінуў тэрмін даўніны. Можа быць, там мера пакарання, не звязаная з абмежаваннем і пазбаўленнем волі», – растлумачыў генеральны пракурор.

В чем хочет убедить Россию Юрий Шевцов?

Мир не может понять, как это Владимир Путин так «прокололся» – ожидал взятия Киева чуть ли не за три дня; ожидал, что его армия не встретит в Украине сопротивление и, наоборот, будет принята в качестве освободителей...

Помните февраль-март 2022 года? Российские войска двигались к Киеву колоннами и везли с собой парадную форму. Еще чуть-чуть – и солдаты ехали бы на танках с гармониями... А вон что вышло – скоро год, как идет жесточайшая война, море крови, украинцы бьются за каждый клочок своей земли, ненависть зашкаливает.

Как же получилось, что в России так ошиблись с прогнозами?

Объясняем на белорусском примере.

«Отказ от западного пути осуществлен сознательно»

В Беларуси есть политолог **Юрий Шевцов**, директор Центра по проблемам европейской интеграции, частый гость «умных» передач и дискуссий. В декабрьском номере журнала «Социодитгер», издаваемом Всероссийским центром изучения общественного мнения (это ведущая организация Российской Федерации по проведению соцопросов, государственное учреждение) опубликовано интервью с ним. И вот что говорит наш так называемый эксперт:

«На массовом уровне белорусы очень хорошо знают Запад. До 2020 года в стране был самый высокий в мире процент людей, обладающих шенгенскими визами. Люди ездили в Вильнюс, те же студенты, – на денек походить по сувенирным улочкам, зайти в кабаки, из Вильнюса летали дешевыми лоукостами по всему миру. Массово ездили в Польшу – из Бреста до Варшавы в два раза ближе, чем до Минска – всего несколько часов, и вы в Варшаве. Через Гродно привыкли ездить в Белосток «на закуты». У литовцев целые сектора экономики развивались на приграничной торговле с Беларусью... В эту массовую коммуникацию с Западом были вовлечены большие массы белорусского населения в ряде регионов – прежде всего, в Минске, Гродно, Бресте.

Брестские Могилева и Гомеля тоже хорошо знает Запад, но имеет другую традицию коммуникации с ним, связанную с последствиями аварии в Чернобыле. Эта катастрофа пришлась на время распада Советского Союза и больших экономических сложностей в Беларуси. Тогда в охва-

ченные радиацией регионы пришли западные гуманитарные организации, их было огромное количество. Временами их медикаменты составляли основную часть помощи в сельских регионах этих областей. Сотни тысяч детей побывали для оздоровления в семьях на Западе, в основном, в Италии, Германии, Ирландии. Жители Могилевской и Гомельской областей, особенно молодежь, в свое время столкнулись с лучшей частью западного общества. Это поколение детей, которое прошло через глубокую коммуникацию с Западом и является одновременно потомками тех, кто помнил Запад совсем другим – по немецкой оккупации. И вот эти факторы совместились. Из этой среды, кстати, вышла Светлана Тихановская, лидер белорусской эмиграции и национальной оппозиции, она в детстве ездила по чернобыльской линии в Ирландию.

В целом можно сказать, что в Беларуси через личное практическое общение с Западом прошло большинство общества, и отказ от западного пути здесь осуществлен сознательно».

Вы поняли, в чем подвох этих рассуждений?

Эксперт утверждает, что белорусы хорошо знают Запад, столкнулись с лучшей частью западного общества, но все равно не полюбили его, сознательно отказались от западного пути.

Хотя кто и когда белорусов об этом спрашивал? Кто и когда давал белорусам возможность сделать такой выбор?

Выводы Ю.Шевцова противоречат и действительности, и ходу его собственного рассуждения. Ведь если до введения визовых

ограничений белорусы являлись мировыми лидерами по обладанию шенгенскими визами, то логичнее было бы предположить, что это, как раз, свидетельство того, что желание не терять связь с Европой у белорусов очень велико. В конце концов, не силой же их тянули в визовые центры, не под принуждением они оплачивали немалые суммы за открытие «шенгена», не по разнарядке «Белой Руси» выезжали из страны в западном направлении.

Но можно не сомневаться, что вывод «авторитетного белорусского эксперта» и Кремлю, и соответствующим российским службам очень понравится. Они обязательно занесут его в свои досье и включат в прогнозы.

«Белорусы не любят Запад» – «галочка».

«Православные, как в Москве»

Вторую «галочку» с подачи Юрия Шевцова получить характеристика – «Взаимная враждебность с западными соседями».

Вот что он говорит:

«Когда житель Беларуси приезжал в Вильнюс, когда шел с вокзала до Старого города, он видел город в ужасном состоянии, огромные контрасты между районами города. Ни в Гродно, ни в Бресте, ни в Минске даже близко нет таких депрессивных частей, как в Вильнюсе. Потом, обычные жители Минска видели, что в том же Вильнюсе нечего делать: зашли в пару ресторанчиков, выпили пива, а дальше что? Их музеи для большинства жителей Беларуси не интересны. Тот же исторический музей, где история Великого княжества Литовского в литовской интерпретации, но даже у наци-

оналистов есть вопросы к литовской идентичности.

Есть еще важные особенности. В Беларуси основная масса населения – православные, правильнее сказать – «советские православные», как в Москве. Но есть и католики – от 800 тысяч до 1,5 миллиона, живут, в основном, вдоль границы с Литвой. По происхождению они такие же поляки, которые живут на территории Вильнюсского края. С точки зрения литовцев, это не поляки, не славяне, не белорусы, а полонизированные, русифицированные литовцы-язычники, которых славяне по-разному славянизировали за последние 600 лет. На этом строится политика литуанизации поляков в Вильнюсском крае в Литве. И вот когда в Литву приезжают местные поляки или их потомки белорусы-католики из Минска, они воспринимают Литву вовсе не с восхищением, потому что о польско-литовских отношениях осталось в памяти много негативного. Кроме того, местные славяне в социальном плане находятся внизу, это бросается в глаза».

Из описания Шевцовым Вильнюса понятно, что он там был лет пятнадцать назад. Но это ладно. По-настоящему удивляет легкость выводов, которую позволяет себе аналитик.

«Большинству жителей Беларуси» литовские музеи не интересны... А белорусские музеи им интересны? Неужели большинство жителей Беларуси посещают музеи?

«Воспринимают Литву вовсе не с восхищением»... А кто, когда и как это изучал и оценивал?

«Исторические обиды»... С этим аргументом после украинских событий вообще стоило бы быть осторожнее. В конце концов, целые трактаты были написаны о том, как поляки и украинцы ненавидят друг друга, но почему-то именно Польша первой протянула Украине руку помощи, приняла миллионы беженцев, стала и гуманитарным, и военно-техническим хабом для воюющего соседа. Почему? Неужели из-за взаимных исторических обид?..

Мнение белорусов можно не учитывать

В данном случае мы имеем заангажированного эксперта, который не просто не видит объективную реальность, но даже не желает ее знать. Так, Юрий Шевцов отстаивает идею, что никакая независимая социология Беларуси не нужна.

Только вдумайтесь! В любой сфере деятельности независимая экспертиза нужна: независимый аудит бизнеса, оппонент при защите диссертации, в Беларуси есть даже независимые (негосударственные) судмедэксперты. А вот в изучении общественного мнения, исходя из чего должны приниматься важнейшие государственные решения, оказывается, это лишнее.

«В Беларуси была большая дискуссия еще лет пятнадцать назад, когда социологические структуры стали активно изучать белорусское общество. В основном, они были на западном финансировании, искали «ключики», как взорвать наше общество. И тогда в стране было введено лицензирование на общенациональные социологические опросы, очень жестко выстроено законодательство относительно социологических исследований. В результате есть всего несколько структур, которые имеют лицензию на проведение общенациональных социологических опросов. Но государственное управление и без них обходится, поэтому особой необходимости в них просто нет. По крайней мере, в независимых от государства формах эта деятельность невозможна», – заявляет Шевцов.

Что поняли вы из этой части интервью? Правильно! Что в Беларуси независимой социологии нет, а власть может действовать, ни на кого не оглядываясь.

Надо полагать, что приблизительно такими же посланиями провоцировала Путина на войну украинская пророссийская «пятая колонна». Мол, Запад для большинства украинцев – враги, Россия – освободитель, соцпролам не верьте.

Как думаете, в чем хочет убедить Россию подобными заявлениями белорусский политолог Юрий Шевцов?

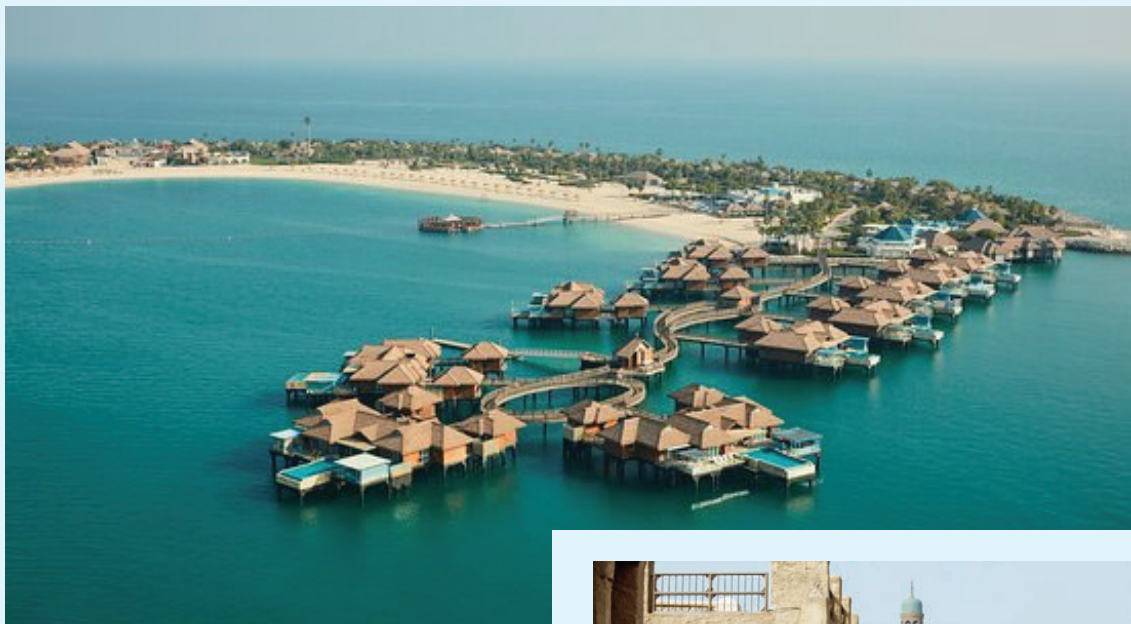
К сведению, в мире всё чаще разнообразные «фабрики мысли» – аналитиков, аналитические центры, исследовательские группы – называют «пятой властью», потому что от них в значительной степени стало зависеть принятие решений. Вот только ни в России, ни в Беларуси, перенимая западный опыт, не учли, что «мозговые центры» эффективны только тогда, когда они по-настоящему независимы как в своих исследованиях, так и в своих выводах. А когда они пытаются угодить желаниям «патрона», то получается «Киев за три дня»... Или, как у Шевцова про белорусов, – «отказ от западного пути осуществлен сознательно»...

Олег СНОВ.

У ПАЛЁТ!

Адкрываецца новы накірунак для беларускіх турыстаў

4 сакавіка з Мінска ў Доху павінен вылецець першы турыстычны авіярэйс

Такім чынам, для беларусаў адкрываецца новая краіна – Катар. Гэта адна з самых багатых краін свету. Але галоўная яе асаблівасць – унікальнае гарманічнае спалучэнне культурнай спадчыны, традыцый і сучасных тэхналогій.

Усё гэта для турыстаў дапаўняецца цудоўнымі пляжамі, гастронаміяй, арабскай культурай, актыўным адпачынкам, прыроднымі славутасцямі.

Так, працягласць берагавой лініі Катара складае 560 кіламетраў, і турысты могуць атрымаць асалоду ад пляжнага адпачынку літаральна праз паўгадзіны язды ад аэрапорта. Пляжы ў краіне чыстыя і дагледжаныя, гатэлі – раскошныя аазісы, з развітай інфраструктурай для ўсёй сям'і. SPA і фітнес-клубы – па цалкам даступных цэнах.

Катар здзівіць вас аб'ектамі культурнай спадчыны і футурыстычнымі архітэктурнымі вынаходніцтвамі. У краіне знаходзіцца адзін з самых прыгожых

музейў свету – Нацыянальны музей Катара, цудоўны Музей ісламскага мастацтва, ёсць велізарная колькасць галерэй, дзе выстаўляецца сучаснае мастацтва.

Тыя, каго вабяць прыродныя цуды, змогуць наведаць унутранае мора "Хор-Аль-Адайд" – месца, дзе пустыня сустракаецца з вадай, пачору Даль-аль-Месфер глыбінёй 40 метраў, мангравыя лясы Аль-Такіра, дзе можна сустрэць фламінга і іншых невядомых нам птушак...

Адным словам, у беларусаў з'явілася магчымасць адкрыць для сябе Катар. І адпачыць, і павучыцца. У часы, калі межы многіх краін для нас закрываюцца, гэта добрая навіна.

Да ведама

Турыстычная віза на 30 дзён прадастаўляецца па прылёце ў Катар пры наступных умовах:

- тэрмін дзеяння пашпарта – 6 месяцаў з моманту заканчэння паездкі;
- наяўнасць 1000 долараў на крэдытнай картцы або наяўнымі;
- пацверджаны зваротны білет;
- пацверджанае браніраванне гатэля на пэўныя даты;
- кошт візы 100 катарскіх рыялаў (прыкладна 27 долараў). Хача для чартарных турыстычных рэйсаў кошт візы пакрывае Офіс па турызме Катара, так што плаціць, можа, і не прыйдзецца;
- сертыфікаты аб вакцынацыі, ПЦР або антыген-тэсты не патрэбны.

Ганна ГАРДЫНЕЦ.

SOS!

Плюс дзевяць...

Праваабаронцы прызналі палітвязнямі яшчэ дзевяць чалавек.

Гэта Дзмітрый Адарачкін, Андрэй Купрэў, Вадзім Баранаў, Мікіта Малай, Максім Палянскі, Пётр Пятруша, Руслан Красаў, Аляксандр Сініца, Аляксандр Труш.

Большасць з іх асуджаныя або ўзятыя пад варту «за абразу Аляксандра Лукашэнкі».

На сёння, па версіі праваабаронцаў, палітвязнямі ў Беларусі лічацца 1437 чалавекі.

ДА ВЕДАМА

Дапамога павялічыцца...

З 1 лютага на 9 працэнтаў павялічваецца дапамога па доглядзе дзіцяці да трох гадоў.

Паводле інфармацыі Міністэрства працы, з наступнага месяца і да канца ліпеня на першае дзіця будучы плаціць 605,99 рубля, на другое і наступных дзяцей – 692,56 рубля, на дзіця-інваліда – 779,13 рубля. Усяго на выплату дапамогі па доглядзе за дзецьмі да трох гадоў у 2023 годзе плануецца выдаткаваць 2 млрд рублёў.

Гэтую дапамогу пералічваюць двойчы на год – з пачатку лютага і пачатку жніўня. Яны разлічваюцца з сярэднямесячнага заробку за папярэдні квартал.

Сярэдні заробак у Беларусі ў снежні 2022 года склаў 1915,6 рубля – гэта на 267,4 рубля больш, чым у лістападзе.

Ігар СТАЦЕВІЧ.

ПАВУЧАЛЬНАЯ ГІСТОРЫЯ

Як белыя чарвячкі напалохалі жабінкаўцаў

Сітуацыя мела месца ў снежні мінулага года. У Жабінкаўскую ЖКГ паступіла заяўка ад жыхара дома №14 па вул. Маладзёжнай, які выявіў у сваім хатнім фільтры дадатковай ачысткі вады дробных белых чарвякоў і, вядома ж, захацеў разабрацца ў сітуацыі.

Як паведамляе “Вячэрні Брэст”, работнікі Жабінкаўскай ЖКГ правялі маштабнае даследаванне Цэнтральнай вадаправоднай сеткі ўсяго горада і ўнутраных вадаправодных сетак па месцы інцыдэнта. Высветлілася, што праблема ў мужчыны і яго суседзяў паўстала з-за несвоечасовай замены элементаў, якія фільтруюць ваду ў кватэрах жыхароў канкрэтнага дома. «Дадзеная праблема не з’яўляецца агульнай для вадазабеспячэння горада», – канстатавалі спецыялісты.

У доме №14 па вул.Маладзёжнай былі праведзены работы па прамыванні і хлраванні ўнутранай сістэмы вадазабеспячэння, дэзінфекцыя гэтай сістэмы, а на ўводзе ў дом усталяваны помпа-дазатар хлравання вады. Службамі Жабінкаўскай ЖКГ і лабараторным аддзелам Брэсцкага абласнога цэнтра гігіены і эпідэміялогіі сем разоў адбіраліся ўзоры проб пітной вады для аналізу. Цяпер вада адпавядае ўсім санітарным нормам.

«Чарвякі разводзяцца не ў самой вадзе, а на паверхні фільтраў дадатковай ачысткі, устаноўленых жыхарамі, з парушэннем тэрмінаў іх эксплуатацыі. Падчас адсутнасці забору вады (уначы час) чарвякі трапляюць з фільтраў у сістэму вадазабеспячэння дома, што выклікае дадзеную праблему ва ўсіх жыхароў дома», – пракаментавалі сітуацыю дырэктар прадпраемства «Жабінкаўская ЖКГ» Мікалай Моталыга.

Але гэтая гісторыя – на замітку ўсім, хто паставіў фільтры вады, але не своечасова іх абслугоўвае.

Як вызначыць, што вада няякасная?

* Калі на посудзе застаюцца зялёныя ці бурыя кроплі, гэта сведчыць аб тым, што ў склад вады ўваходзіць шмат салынай і сернай кіслаты.

* Калі вада аддае зямлістым, драўняным або рыбным пахам, гэта сведчыць аб тым, што ў склад вады ўваходзяць арганічныя злучэнні.

* Калі на срэбным посудзе або на ракавіне застаюцца цёмныя плямы, то ў вадзе маецца серавадарод.

* Калі пры кантакце вады і алюмініевага посуду ўтвараецца пена, гэта сведчыць пра тое, што ў вадзе высокая канцэнтрацыя шчолачы.

* Металічны смак вады кажа аб тым, што ў яе склад уваходзіць шмат жалеза.

* Калі вада бяжыць з бурым або чырванаватым асядакам, гэта сведчыць пра тое, што вада ў трубах акісляецца жалезам.

* Калі вада брудная або каламутная, гэта значыць, што ў трубах шмат паветра або прысутнічае метан.

Ніна ЖВІРКО.

ЦЭНЫ

Што падаражэла, а што патаннела ў Беларусі?

Паводле звестак Белстата, у снежні 2022 года гадавы прырост спажывецкіх цэн у Беларусі склаў 12,8 працэнта. Прадукты харчавання падаражэлі на 13,8, нехарчовыя тавары – на 13,7, паслугі – на 10 працэнтаў, паведамляе myfin.by.

Вось як змяніліся цэны на тавары і паслугі па выніках 2022 года...

Што падаражэла?

У гадавым вылічэнні (снежань 2022 года да аналагічнага месця 2021 года) больш за ўсё падаражэў цукар-пясок. Яго кошт павялічыўся на 50,17 працэнта. Далей ідуць бананы і цытрусавыя, кошт якіх вырас за год на 49,19 і 47,03 працэнта адпаведна. Нехарчовыя тавары таксама прадэманстравалі рост, асабліва парфумерна-касметычныя прадукцыя (у тым ліку тавары для асабістай гігіены).

Першая дзясятка тавараў, якія больш за ўсё падаражэлі, выглядае так: цукар-пясок (+50,17 працэнта); бананы (+49,19); плады цытрусавых (+47,03); шампунь (+42,99); масла маторнае (+41,44); перац салодкі (+41,05); дэзодарант (+39,12); падгузнікі, гігіенічныя пакеты (+37,92); мыйныя сродкі для аўтамабіляў (+37,50); лак, бальзам для валасоў (+37,04).

Акрамя таго, прыкметна дадалі ў кошце запчасткі да транспартных сродкаў (+36,92 працэнта) і легкавыя аўтамабілі (+33,43), харчовая сода (+33,88), распушчальная кава (+29,61), морапрадукты (+26,77), шампанскае (+24,51).

Рост коштаў назіраўся па такіх таварных групах, як папярэва-белавыя тавары (на 30,02 працэнта), тавары бытавой хіміі (на 28,87), тытунёвыя вырабы (на 26,05), парфумерна-касметычныя тавары (на 25,61), сінтэтычныя мыйныя сродкі (на 23,25 працэнта).

3 паслуг найбольшы рост за год паказалі паслугі фотаатэлье (+26,21), рамонт ювелірных вырабаў (+24,19) і гадзіннікаў (+21,14 працэнта).

Канкрэтна ў снежні 2022 года (у адносінах да папярэдняга месяца) выраслі цэны на гародніну і садавіну – на 14,46 і 4,76 працэнта адпаведна: свежыя агуркі сталі

даражэйшымі на 43,48, памідоры – на 17,36, вінаград – на 15,27, грушы – на 11,62, яблыкі – на 8,90.

Павялічыўся таксама кошт паслуг пасажырскага транспарту, у тым ліку паветранага – на 14,63 працэнта. Паслугі страхавання легкавага аўтатранспарту выраслі на 14,57, міжнароднага турызму – на 3,67, рытуальныя паслугі – на 4,60 працэнта.

Што патаннела?

Калі казаць пра тавары, то больш за ўсё ў гадавым выражэнні знізіліся цэны на некаторую гародніну, а таксама на шэраг нехарчовых тавараў, у тым ліку на канкрэтныя прадметы адзення і мэблі.

У топ-10 тавараў па зніжэнні цэн увайшлі: белакачанная капуста (-57,59 працэнта); буракі (-34,92); бульба (-29,84); морква (-24,13); часноч (-11,78); вінаград (-8,93); рэпчатая цыбуля (-6,14); гарнітур, сарафан, камплект для дзяўчынкі (-4,85); піламатэрыялы іглічныя абразныя і неабразныя (-4,84); крупы грачаныя (-3,78).

На гародніну ў цэлым цэны знізіліся на 5,83 працэнта. Таннейшымі сталі набор мэблі для спальні (на 3,58), гарнітур для прырэдняга пакоя (на 2,93), бялізна для нованароджаных і дзяцей ясельнага ўзросту (на 2,40), школьны касцюм (на 2,20), натуральны мёд (на 1,48 працэнта) і некаторыя іншыя тавары.

Што тычыцца паслуг, то цэны ўпалі толькі на ацяпленне (-4,06 працэнта), а кошт паслуг па страхаванні будынкаў, якія належаць грамадзянам, застаўся на ранейшым узроўні. Астатнія паслугі выраслі ў цане.

За снежань 2022 года ў адносінах да лістапада больш за ўсё патаннелі салодкі перац – на 6,64 працэнта, грэчка – на 5,78, сантэхнічная апаратура – на 5,50, музычныя цэнтры – на 4,47, боты ці чаравікі з футрам – на 4,13, іглічныя піламатэрыялы – на 4,03 працэнта.

Тэхнічнае абслугоўванне транспартных сродкаў (легкавых аўтамабіляў) стала танней на 0,85 працэнта, кошт медыцынскіх паслуг паменшыўся на 0,08. Цэны на шэраг іншых паслуг (грамадская тэлефонная сувязь, паслугі дашкольных устаноў, паслугі фотаатэлье) засталіся на тым жа узроўні, што і ў лістападзе.

САНКЦЫІ

Санкцыйны список США претерпел существенные изменения

США вводят санкции против 25 представителей белорусских властей – чиновников и депутатов Палаты представителей. Об этом, согласно сообщению агентства Reuters, заявил госсекретарь США Энтони Блинкен.

Причиной санкций называются «заочные суды» над оппонентами Александра Лукашенко, включая Светлану Тихановскую. Такие суды, заявил госсекретарь США, подрывают демократию в стране. Кроме того, по его словам, под ограничения попали те, кто принял участие во введении смертной казни в Беларуси для лиц, осужденных за «терроризм».

«Мы не останемся в стороне, так как этот режим продолжает преследовать и репрессировать мирных демонстрантов, демократическую оппозицию, журналистов, активистов, правозащитников и обычных белорусов», – сказал госсекретарь США.

Имена тех, кто попал под санкции, пока не называются. Но «Народная Воля» изучила действующий санкционный список по Беларуси, размещенный на сайте Минфина США, и увидела кое-что интересное.

Например, вы знали, что в этом списке уже нет фамилий тех, кого подозревали в причастности к исчезновению оппозиционных политиков Юрия Захаренко и Виктора Гончара, бизнесмена Анатолия Красовского и журналиста Дмитрия Завадского?

Вы знали, что бывшая глава Центризбиркома Лидия Ермошина не включена в санкционные списки США? Согласно имеющейся информации, Лидия Ермошина находится под санкциями ЕС, Швейцарии и Канады. Но не Соединенных Штатов Америки.

А еще выясняется, что в санкционном списке нет Виктора Лукашенко. Хотя он в нем точно был, с 2006 года. Но тогда Виктор Лукашенко занимал должность помощника президента по национальной безопасности, а сейчас возглавляет Национальный олимпийский комитет. НОК, как раз, под санкциями. А лично Виктора Лукашенко в списке уже нет (если, конечно, это не какая-то бюрократическая ошибка).

Напомним, что санкции против Беларуси вводились за разное – за выборы, за жесткое подавление протестов, за кризис с мигрантами, за принудительную посадку самолета Raynair, за поддержку войны в Украине. Кто же в итоге остался в санкционном списке?

Авраменко Алексей, министр транспорта.

Аземша Сергей, заместитель председателя Следственного комитета.

Алексин Алексей, бизнесмен.

Алёкса Александр, один из руководителей ГУБОПиК.

Астрейко Александр, начальник УВД Минского облисполкома.

Атабеков Хазалбек, бывший заместитель командующего внутренними войсками. Освобожден от должности в марте прошлого года.

Балаба Дмитрий, командир минского ОМОН.

Барсуков Александр, бывший заместитель министра внутренних дел. Помощник президента, инспектор по Минску.

Басков Дмитрий, бывший председатель Федерации хоккея, член Совета Республики.

Бедункевич Михаил, один из руководителей ГУБОПиК.

Бунаков Андрей, гендиректор «Белшины».

Буткевич Игорь, зампрединистра Госпрогранкомитета.

Бычек Константин, замначальника Следственного управления КГБ.

Васильев Анатолий, заместитель председателя Следственного комитета.

Вашкевич Владимир, сотрудник ГУБОПиК.

Ветенич Александр, замдиректора МЗКТ.

Вольфович Александр, госсекретарь Совета безопасности.

Воробей Николай, бизнесмен.

Гайдукевич Олег, депутат Палаты представителей.

Гора Дмитрий, бывший зампрединистра КГБ, глава Следственного комитета.

Гриб Михаил, начальник ГУВД Мингорисполкома.

Гуржий Андрей, член Центризбиркома.

Гутник Игорь, начальник Брестского погранотряда.

Давыдко Геннадий, депутат Палаты представителей.

Дмухайло Елена, бывший член ЦИК.

Дорошенко Ольга, член ЦИК.

Дриль Глеб, начальник ЦИП на Окрестина.

Живлюк Александр, один из руководителей ГУБОПиК.

Зайцев Александр, бизнесмен.

Зубков Сергей, командир спецподразделения «Альфа».

Ипатов Вадим, заместитель председателя Центризбиркома.

Казакевич Геннадий, заместитель министра внутренних дел.

Калиновский Сергей, заместитель министра юстиции.

Караев Юрий, бывший министр внутренних дел, помощник президента по Гродненской области.

Карпенков Николай, заместитель министра внутренних дел.

Кацубо Светлана, бывший член ЦИК.

Кочанова Наталья, председатель Совета Республики.

Кенюх Игорь, начальник ИВС Мингорсполкома.

Ковач Дмитрий, один из руководителей ГУБОПиК.

Корзюк Дмитрий, заместитель министра внутренних дел.

Кубраков Иван, министр внутренних дел.

Лаппо Анатолий, председатель Госпрогранкомитета.

Лапыр Владимир, сотрудник ЦИП на Окрестина.

Ларин Олег, начальник управления в ГУБОПиК.

Лосякин Александр, член ЦИК.

Лукашенко Александр, Лукашенко Галина, Лукашенко Дмитрий.

Ляшенко Игорь, глава «Белнефтехима».

Молостов Константин, начальник Гродненской пограничной группы.

Назаренко Юрий, бывший командующий Внутренними войсками.

Новиков Сергей, заместитель председателя Госпрогранкомитета.

Пантус Дмитрий, председатель Государственного военно-промышленного комитета.

Паршин Андрей, бывший начальник ГУБОПиК.

Печень Игорь, заместитель председателя Госпрогранкомитета.

Плюшевский Игорь, начальник Главного управления юстиции Мингорисполкома.

Подлинев Роман, зампрединистра Госпрогранкомитета.

Рахманова Марина, бывший член ЦИК.

Россолай Вячеслав, заместитель председателя Госкомвоенпрома.

Римашевский Алексей, гендиректор МЗКТ.

Рыбаков Андрей, глава «Белнефтехима».

Сикорский Артем, директор Департамента авиации.

Слизневский Олег, бывший министр юстиции.

Сысоев Василий, начальник управления в ГУБОПиК.

Тертель Иван, председатель КГБ.

Целиковец Ирина, бывший член Центризбиркома.

Шакута Дмитрий, спортсмен.

Шандарович Олег, заместитель председателя Следственного комитета.

Шапетько Евгений, один из руководителей изолятора на Окрестина.

Шатров Александр, руководитель компании Synesis (система распознавания лиц использовалась для идентификации участников протестов).

Хоронко Вячеслав, гендиректор аэропорта «Минск».

Хренин Виктор, министр обороны.

Чемоданов Денис, один из руководителей ГУБОПиК.

Чуро Леонид, директор «Беларонавигации».

Швед Андрей, Генеральный прокурор.

Шманай Дарья – теперь работает советником-посланником в белорусском посольстве, ранее часто сопровождала Александра Лукашенко.

Эйсмонт Наталья, пресс-секретарь Александра Лукашенко.

В санкционном списке США есть «белорусы», о которых нам неизвестно, например, Ёнг Нам – некий деятель северокарийского происхождения.

Или украинец Станислав Шевчук – представитель российского имперского движения в Европе.

А еще в декабре прошлого года санкции были введены против гражданки нашей страны Ирины Литвинюк, которую посчитали причастной к российской коррупции в горнодобывающей промышленности Гватемалы.

Ирина МАЛЬЦЕВА.

БОЛЬШАЯ ПОЛИТИКА

Украине предлагают «38-ю параллель»

Чем грозит раздел по примеру
Северной и Южной Кореи?

Предложения установить перемирие в Украине по образцу «38-й параллели» звучат в виде намеков и со стороны России, и со стороны Запада. Об этом недавно заявил и секретарь СНБО Украины **Алексей Данилов**.

Как «делили» КНДР и Южную Корею в 1950-53 годах и к чему это привело 70 лет спустя?

О том, что политики в разных странах мира подталкивают к разрешению российско-украинского конфликта по корейскому сценарию, СМИ начали писать еще летом прошлого года. Американский журналист The Washington Post Дэвид Игнатис вспомнил ситуацию на Корейском полуострове: «У Кореи не было возможности добиться военной победы за приемлемую цену». И потому кандидат в президенты от республиканцев Дуайт Эйзенхауэр принял решение заключить на первый взгляд невыгодное соглашение о мире.

«Прекращение огня в Корее в июле 1953 года могло показаться многим американцам и их храбрым южнокорейским союзникам поражением. Но сегодня Южная Корея – одна из экономических жемчужин мира, хотя война так и не привела к мирному соглашению, а линия прекращения огня с токсичным соседом на севере почти 70 лет остается хрупкой. Возможно, это снимок послевоенной Украины», – написал Дэвид Игнатис.

До недавнего времени подобные идеи были только авторскими журналистскими домыслами, но 8 января 2023 года уже официальное лицо – секретарь СНБО Украины Алексей Данилов заявил, что Россия хочет навязать Украине сценарий заморозки войны по «корейскому» сценарию, предусматривающему фиксирование установившихся на фронте границ и разделение украинского государства.

По словам секретаря СНБО, Киеву сейчас предлагают «корейский вариант» окончания военных действий – раздел территорий между РФ и Украиной по условной «38-й параллели», по которой разделили когда-то единую Корею на два государства – КНДР (Северную Корею) и Южную Корею.

Что же произошло на Корейском полуострове в середине прошлого века и как две страны живут с этим сегодня?

Война Севера против Юга:
корейский вариант

Корея была оккупирована японцами еще в 1913 году. В результате Второй мировой войны она была разделена на советскую и американскую оккупационные администрации, при этом именно Республика Корея (южная

часть полуострова) была признана ООН. Оба государства не признавали существование друг друга и считали другую оккупированной идеологическими врагами территории (интересно, что своей столицей оба государства считали Сеул). В конце концов, это привело к разгору войны между ними в июне 1950 года.

То, что планировалось как блицкриг Северокорейских войск, растянулось в трехлетнюю войну с вмешательством могущественных государств. Сначала Югу, вооруженные силы которого были отброшены вплоть до южного побережья (т.е. оккупирована почти вся территория Республики Корея), помогли США. Решением Совбеза ООН была объявлена полицейская миссия (СССР бойкотировал заседание Совбеза

ООН в знак протеста против непризнания провозглашенной в 1949 году Китайской Народной республики, поэтому не смог воспользоваться правом вето) – в ее состав вошли 16 государств, еще 41 страна оказывала техническую помощь. Однако де-факто основу контингента составляли американские войска.

Южная Корея вместе с союзниками оттеснила армию Севера на их крайние рубежи, оккупировав почти всю территорию коммунистической Кореи. Тогда на авансцену вышла КНР, отправившая на полуостров свою 270-тысячную армию. В конце концов, фронт стабилизировался на довоенной линии разграничения, которая проходит по 38-й параллели.

Боевые действия продолжались три года. Неформально в них участвовала и Советская армия (в основном авиация, которой было запрещено перелетать линию фронта, чтобы не раскрыть свое присутствие). И главное, удалось избежать прямого конфликта между ядерными державами (Китай получил ядерное оружие позже).

Завершение войны без мира и дальнейшая
судьба обеих Кореи

Активная фаза боевых действий завершилась подписанием перемирия в 1953 году. При этом президент Республики Корея Ли Сын Ман выступил категорически против соглашения, которое фиксировало довоенное распределение полуострова по 38-й параллели, выражая желание воевать до победного конца. Однако соглашение о мире с КНДР все же было заключено от

СЛЫШАЛИ?

В Украину едут
«Леопарды»

Канцлер Германии **Олаф Шольц** согласился на передачу Украине боевых танков Leopard после многочисленных споров с союзниками.

Эту новость сообщило издание Spiegel.

Всего, отмечает телеканал ABC News, 12 стран-участниц «Рамштайна» согласились на передачу Украине около 100 немецких танков, но для этого требовалось согласие Германии. Известно, что танки передадут Польша, Финляндия, Дания, Нидерланды, Испания.

Кроме того, появилась информация, что вот-вот США могут объявить о передаче «значительного количества» боевых танков Abrams, несмотря на предостережения Пентагона, что эксплуатация этой техники в условиях российско-украинской войны будет проблемной.

Что это означает?

Подразумевается, что это самые совершенные танки в мире, они и есть то самое чудо оружие, о котором мечтают полководцы, и теперь эти танки изменят ход войны. На самом деле «Леопард» эталоном совершенства не является. Он современный, технологичный, электронный. Но уязвимый и гарантированной защиты от современных средств поражения не имеет. Пехотинец с Джавелином вполне в состоянии с ним справиться. Турецкая армия воевала на «Леопардах» в Сирии и потеряла пять машин, подбитых вполне обычными средствами.

Суть «Леопардов» в другом. С ними на поле боя приходят экипажи, подготовленные для войны четвертого поколения. По стандартам НАТО. «Леопарды» несут с собой танковую войну по сценарию, знакомую российской армии, у которой каждый танк сам по себе. «Леопарды» воюют парами. Меньшего количества на поле боя не допускается. Пары «Леопардов» обычно собираются в прайд не меньше роты. Их всегда прикрывает не меньше двух «Гепардов» ПВО. И рядом обязательно двигается пехота на Марпдах или Бредли. Воздух прикрыт не только вертолетами, но и авиацией и небесным взглядом из космоса.

В подобном боевом порядке стратегия и тактика выглядят непривычно для российских военных, поскольку вся эта техника вычисляет, видит, опознает и обезвреживает врага на дистанциях, недоступных противнику. Когда на поле боя появились первые пехотинцы ВСУ, подготовленные по стандартам НАТО в Англии, был освобожден Харьков и Херсон. С приходом «Леопардов» («Абрамсов», «Челленджеров») произойдет то же самое. Это будет совсем другая война.

Сергей АСПАНЫ.

(Фейсбук)

КОМПЕТЕНТНО

Почему танк остается одним из ключевых
элементов войны в XXI веке?

СМИ всего мира сейчас пишут о возможности поставок Украине западных танков, хотя еще недавно военные эксперты скептически отзывались о значении танков в войне XXI века. Что изменилось?

На этот вопрос отвечает военный специалист, эксперт французского Фонда стратегических исследований **Венсан Турре**.

– От новой встречи контактной группы по обороне Украины в формате «Рамштайн» ожидали нового объявления о поставках Украине танков. Хотя с самого начала полномасштабной российско-украинской войны идут разговоры об уязвимости танков перед переносными ПТРК (такими как «Стugna» и «Джавелин») и дронами. С учетом этого, насколько в XXI веке важна роль танка в войне?

– Некоторые наблюдатели просто выделили для себя значительные российские потери бронетехники в начале вторжения, но не остановились на причинах этих потерь. Из этого они сделали вывод, что танк устарел. Хотя почти половина российских потерь в первой фазе (до 25 марта 2022 г.) – это оставление танков их экипажами, а не их уничтожение.

Так возникли ложные дебаты об уязвимости танков в современных войнах. Если их уязвимость и возросла с распространением ПТРК (переносного противотанкового оружия) и возможностью точных ударов, связанных с применением дронов, это никакая не новость. С 1973 года и Войны Судного дня эта «новая летальность» известна, но она не вычеркнула танки с полей сражений.

Танк, как и любое другое оружие, не является непобедимым и эффективен только в комбинации с другими средствами: пехотой – для его сопровождения, артиллерией – для его поддержки, авиацией – для разведки и огневой поддержки. У каждого из этих элементов есть свои недостатки, но если они действуют сообща, они уменьшают их и повышают свою эффективность.

В конечном счете, танк остается лучшим средством обеспечения мобильной и защищенной огневой мощи на поле боя, способным прорвать оборону противника. Следует хорошо понимать, что если танк и уязвим, то незащищенные пехотинцы еще более уязвимы перед ударами противника.

– Таким образом, танк остается важным элементом в войне XXI века?

– Если у вас нет танка, вы не сможете продвигаться. Это и происходит с россиянами. Группа «Вагнер» жалуются, в частности, на отсутствие бронетехники. Поэтому они разбиваются об украинскую оборону.

Проблема россиян, опять же, сама по себе не связана с устареванием танков или даже с их конструкцией: это проблема использования, организа-

ции и проблема некомпетентности в более общем плане. Их войска были чрезмерно механизированы, чрезмерно бронированы и имели слишком мало пехоты. Таким образом, их танки оказались изолированными и незащищенными. Устарели не танки, а российская доктрина их использования.

– Украина получит британские танки «Челленджер 2», возможно, и германские «Леопарды». Каковы принципиальные различия между западными танками и советскими моделями?

– Большая разница в том, что западные танки были спроектированы вокруг защиты экипажа, внутренней эргономики, и в большей степени – для обороны. Этот подход уходит корнями в эпоху холодной войны, когда западные танки разрабатывали для того, чтобы отбиться от советских танковых колонн. Таким образом, это танки, предназначенные для ведения боевых действий «дома», недалеко от своих материально-технических баз. И это танки, которые не обязательно должны были быть ультрамобильными. Они должны были защищать позиции. Так что западные танки тяжелее, с более сильной бронезащитой.

С советскими танками – ситуация зеркально противоположная. У Советского Союза было более агрессивное, более наступательное военное мышление. Нужно было иметь возможность пересечь Восточную Европу, поэтому требовались более мобильные танки. И, прежде всего, необходимо было массовое производство, поэтому не нужны были танки, производство которых было бы слишком дорогим.

Эти цели привели к тому, что у российских танков довольно низкое шасси и сокращенный профиль. Тот факт, что советские танки менее бронированные, компенсировался тем, что они более быстрые, дешевле – при более компактных размерах. С советских времен танкисты не должны были превышать определенной планки роста, потому что танковый отсек – чрезвычайно мал. Это позволило создать огромный парк бронетехники, рассчитанный на скорость и возможность «потреблять» его, то есть возможность быстро заменить танк, если он окажется уничтоженным на поле боя.

Но сами по себе это неплохие танки. Видя кадры катастрофических взрывов российских танковых башен, все как-то забывают, что украинцы тоже воюют на советских танках. Они воюют на Т-64, более старой модели, чем российские Т-72 или Т-80, которые, кстати, были модернизированы. Несмотря на то, что украинский Т-64 был модернизирован

имени ООН (силы которого и воевали на стороне Юга).

Официально обе Кореи подписали перемирие при посредничестве ООН только 13 декабря 1991 года. Мирный договор так и не был заключен. При этом в 1953 году Республика Корея заключила союзный договор с США – с этого времени на ее территории размещается американский военный контингент.

Следует отметить, что, несмотря на распространенные представления, разница в экономическом и общественном развитии между двумя корейскими режимами не сразу стала столь разительной. После войны именно Северная Корея была промышленно развитой страной. Юг же к концу 1980-х был авторитарным государством.

Контраст между обоими государствами стал усиливаться в силу стагнации экономики Севера, чья тоталитарная власть умудрилась рассориться со всеми. Даже СССР в северокорейских нарративах прошел долгий путь от «единственного освободителя корейцев от японского ига» до чуть ли не нахлебника «героической партизанской борьбы Ким Ир Сена», который явно прогнал японцев с полуострова самостоятельно.

А все дело было в идеологии Чучхэ – «опоре на собственные силы», которая усиливала личную неограниченную власть **Ким Ир Сена** (как потом оказалось, он стал основателем настоящей диктаторской династии, ведь сейчас государством безраздельно руководит уже его внук – Ким Чен Ын) и приближала экономическую катастрофу. Уже в 80-е годы Ким Ир Сен стал «живым богом», а население Корейской народной демократической (!) республики оказалось на грани голода, который таки пришел в следующем десятилетии. С тех пор разница между развитием Северной и Южной Кореи стала в прямом смысле видна из космоса.

Северная Корея прошла обратный путь от технологически развитой страны до экономически отсталой диктатуры (ВВП страны в 1953 году составлял 1,3 миллиарда долларов), к 1987 году ею управляла военная хунта. Голод в КНДР – это уже не сенсационная новость. Даже Беларусь время от времени направляет туда гуманитарную помощь.

А вот Южная Корея сейчас является 10-й экономикой мира по ВВП. Страна является одним из лидеров в мире по уровню развития образования, науки и технологий – компании Samsung, LG, Hyundai родом оттуда. Однако южане не считают свое общество идеальным. Одной из главных проблем своего государства они называют социальное неравенство, которое является побочным эффектом бурного экономического развития. На этом фоне возникают даже определенные симпатии на сторону коммунистического Севера. (Окончание на 6-й стр.)

после распада СССР, он остается старой советской моделью танка. И он показал себя очень хорошо, потому что у украинцев была лучшая доктрина, лучший способ применения танков, чем у россиян. Более того, значительная часть украинского парка сейчас состоит из танков, захваченных у самих россиян, и они полностью ими удовлетворены.

– Если западные страны начнут массово снабжать Украину своими танками, это может создать решающий перевес в пользу Украины?

– В нынешней ситуации перед украинской армией открыто окно возможностей примерно на пять месяцев. Это зависит от продолжения мобилизации в России и от того, удастся ли им мобилизовать необходимое количество солдат для ведения маневров, задействовать компетенции и оснащение. Таким образом, у украинцев есть пять месяцев, когда они могут одержать решающую победу в конфликте.

Российская армия в плохом состоянии, она лишь частично стабилизировалась, там много внутренней борьбы за власть. Ее запасы не очень хороши, у нее будут проблемы с артиллерией, которая все больше изнашивается. Именно сейчас следовало бы нанести удар. Но проблема в том, что россиянам удалось сковать украинские силы в битве при Бахмуте, не позволив украинцам иметь резервы, необходимые для начала дальнейшего контрнаступления.

С этой точки зрения для Запада «уравнение» все же довольно ясное. Если украинская сторона не одержит победу в войне быстро, война затянется на очень долгий срок. Тогда возникает риск не столько развала украинской армии, сколько ослабления украинского государства и общества. Более 40% ВВП Украины «сторею», работа морских путей и доступ к международной торговле по-прежнему очень ограничены, украинская нация находится в очень болезненном военном усилии. Для россиянина единственный реалистичный план победы в этой войне заключается в том, чтобы через год-два украинское государство больше не могло продолжать борьбу, потому что оно окажется истощено и опустошено.

Если мы придерживаемся логики, согласно которой Запад заинтересован в сохранении системы международного порядка, которую он сам построил после Второй мировой войны, и если он не хочет переживать все более глубокий экономический кризис, война должна закончиться быстро: в этом «окне возможности» для украинцев на пять-шесть месяцев.

(«Радио Франсе»)

ИХ «ДЕМОКРАТИЯ»

Президент Туркменистана гарантировал неприкосновенность своему отцу

... И КОММЕНТАРИЙ

Аркадий ДУБНОВ, политолог

Попробовал бы он папе отказать...

Президент Туркменистана Сердар Бердымухамедов 21 января подписал конституционный закон «О национальном лидере туркменского народа». Этот закон среди прочего обеспечил его отцу – экс-президенту Гурбангулы Бердымухамедову и членам его семьи право неприкосновенности.

«Национальный Лидер туркменского народа и члены его семьи обладают правом неприкосновенности. Право неприкосновенности также относится к его собственности и имуществу, находящемуся в собственности членов семьи», – говорится в законе (цитата по «Интерфаксу»). В том же законе говорится, что национальному лидеру и его семье предоставляется госзащита.

Гурбангулы Бердымухамедов занимал пост президента Туркмении с 2007 по 2022 год.

Туркменский экс-президент Гурбангулы Бердымухамедов назначил себя «национальным лидером» страны. Ну, что значит, назначил, – парламент, который он теперь возглавляет, принял такое решение, а президент, его сын Сердар утвердил решение своим указом. Попробовал бы он папе отказать...

Первое, что хотелось бы отметить, так это гражданское мужество Бердымухамедова-отца. Передав формально власть сыну в прошлом году, он мог бы остаться простым «Аркадагом» (покровителем) туркмен, этот титул он присвоил себе ещё в 2010 году. Казалось бы, быть официальным покровителем своего народа, оставаться в статусе, едва ли не сакральном, гораздо важнее для туркмен, чем даже находиться на посту президента.

Потому и говорю о мужестве Бердымухамедова-отца, отказавшегося от покровительства в пользу национального лидера. Ведь он пошёл на этот шаг через пару недель, после того, как весь мир стал свидетелем печального зрелища, ликвидации статуса национального лидера,

который долгие годы принадлежал первому президенту Казахстана Нурсултану Назарбаеву.

Я теряюсь в догадках, зачем Бердымухамедов-старший пошёл по этому скользкому пути... Может быть, он решил показать, что Назарбаев поплатился за отсутствие прямых наследников мужского пола и передал президентский пост человеку внесемейному, Касым-Жомарту Токаеву? А он, вот беда, оказался ненадежным преемником.

В туркменском случае такого конфуза не будет. Бердымухамедов-отец счастливо обзавёлся сыном много лет назад. Своё решение ему кажется более мудрым, ведь двоевластие, установленное им в Туркменистане по линии отец-сын, выглядит по-домашнему привычным и по-восточному уважаемым.

Однако, жизнь сложнее, чем теоретические изыскания в области централизованного типа престолонаследия. Взять, к примеру, президента Таджикистана Эмомали Рахмона, разменявшего уже четвёртый десяток лет в своём кресле. Вот все у него есть, и титул «лидера нации», при-

своенный ему много-много лет назад, и сын по прямой линии, 35-летний красавец Рустам Эмомали, и должности важные он занимает, председатель(мэр) Душанбе, да ещё глава парламента, а все никак папа не решится пересадить сына на своё место.... Хотя уж где-где, а страховки на предмет удержания власти в главной семье Таджикистана более, чем достаточно, – девять детей президента, среди которых старшая дочь Озода, глава исполнительного аппарата своего папы. Говорят про неё, что очень сильный руководитель, в отличие от брата.

Но вот какая проблема, выбор есть, а выбрать страшно...

ДАБРАЧЫННАСЦЬ

Хто з мільярдэраў ЗША раздаў больш за ўсе грошай за сваё жыццё?

Часопіс Forbes апублікаваў рэйтынг 25 самых шчодрых мільярдэраў-мільярдэраў ЗША па выніках 2022 года, падлічыўшы, колькі грошай яны выдаткавалі на дабрачыннасць.

У спіс упершыню ўвайшоў прадпрымальнік і сузаснавальнік Google, якога ў шасцігадовым узросце бацькі вывезлі з СССР, Сяргей Брын. Ён заняў 14-е месца.

Паводле дадзеных, за сваё жыццё Брын накіраваў на дабрачыннасць 2,55 мільярда долараў (яго капітал ацэньваецца ў 779 мільярда долараў). Сяргей Брын вылучае ахвяраванні на даследаванне хваробы Паркінсона, развіццё эканамічнай мабільнасці і барацьбу са зменамі клімату. У прыватнасці, на даследаванне хваробы Паркінсона, схільнасць да якой у прадпрымальніка была выяўлена некалькі гадоў таму, Брын ахвяраваў 1,1 мільярда долараў.

Першае месца ў рэйтынгу займае ўладальнік Berkshire Hathaway Уорэн Бафет. За сваё жыццё 92-гадовы Бафет накіраваў на дабрачыннасць 51,5 мільярда долараў (з іх 5,4 мільярда – за мінулы год). Асноўныя напрамкі філантрапічнай дзейнасці мецэната – развіццё аховы здароўя і барацьба з беднасцю. Бафет з'яўляецца адным з самых шчодрых людзей за ўсю гісторыю чалавецтва.

У пяцёрку самых шчодрых мільярдэраў таксама ўвайшлі папчэчнікі Бафета па дабрачыннай ініцыятыве The Giving Pledge, заснавальнік Microsoft і яго былая жонка Біл Гейтс і Мелінда Фрэнч Гейтс (сума ахвяраванняў за ўсё жыццё – 38,4 мільярда долараў), фінансіст Джордж Сорас (18,4 мільярда долараў), экс-жонка заснавальніка Amazon Джэфа Безаса Макензі Скот (14,43 мільярда долараў) і былы мэр Нью-Ёрка Майкл Блумберг (14,4 мільярда долараў).

Сумарна мільярдэры з рэйтынгу накіравалі на дабрачыннасць 196 мільярдаў долараў.

Крыніца: forbes.ru

Алег СНОУ.

ЗҰРЫКА!

У Сербіі знайшлі адно са ста найбуйнейшых радовішчаў золата ў свеце

Радовішча золата, якое па сваіх запасах можа ўвайсці ў сотню найбуйнейшых у свеце, выяўлена ў Сербіі. Аб гэтым заявіў прэзідэнт краіны Аляксандр Вучыч у звароце да нацыі.

«Мы знайшлі яшчэ адно месца са значна большай колькасцю золата, чым у Жагубіцы, – заявіў сербскі лідар. – Цяпер праводзіцца дадатковыя правэркі, але, паводле папярэдніх дадзеных, гаворка ідзе аб адным са ста самых багатых, а можа і яшчэ больш буйных радовішчаў золата ва ўсім свеце».

Раней міністр горназдабыўнай прамысловасці і энергетыкі краіны Дубраўка Джэдавіч-Негрэ заявіла, што ў сербскім муніцыпалітэце Жагубіца выяўлена буйное радовішча золата. Яна падкрэсліла, што гэта «можа мець вялікае значэнне для эканомікі ўсёй краіны, асабліва для Усходняй Сербіі».

У сваю чаргу, Аляксандр Вучыч паведаміў, што Сербія за апошнія два гады значна павялічыла свае золатавалютныя рэзервы. Ён адзначыў, што краіна мае запасы золата, якія перавышаюць паказчыкі 2020 года амаль у тры разы.

Ніна ЖВІРКО.

БОЛЬШАЯ ПОЛИТИКА

Украине предлагают «38-ю параллель»

(Окончание. Начало на 5-й стр.)

Борьба со временем: захотят ли объединения следующие поколения?

Сейчас два государства разделяет демилитаризованная зона и линия фортификационных сооружений, обозначающих границы (или разделительную линию) между обеими Кореями. При этом по обе стороны 38-й параллели не оставляют надежд на объединение. Формально каждая Корея считает другую оккупированной территорией, а не отдельным государством.

Почетный профессор Университета Аджу Ким Эн Рае считает, что окончательное освобождение страна может отметить только, когда Юг воссоединится с Севером. Ему вторит президент Кореической ассоциации политических наук Чой Джин У, который назвал объединение с Севером важнейшей целью существования Республики Корея, недостижение которой нивелирует все экономические достижения.

За годы сосуществования через железный занавес из Северной Кореи на юг прорывались тысячи перебежчиков, охотно принимаемых правительством Южной Кореи. Сыном беженца с Севера был предыдущий президент Республики Корея Мун Чже Ин, с 2018 года он добавил энергии инициативе объединения обеих частей полуострова, правда, так и не смог разглядеть желание мира в глазах Ким Чен Ына.

Часто беженцы с Севера организуют акции по запуску воздушных шаров через демилитаризованную зону с надписями, призывающими к сопротивлению тоталитарным властям. Эти акции вызывают демарши со стороны Пхеньяна (столица Севера). Именно переселенцы и их дети и внуки являются основным двигателем идей объединения двух народов. Их тоска по Родине понятна, ведь после эмоционального подъема в первое время пребывания в свободном обществе их ждали жесткие будни борьбы за место под солнцем в условиях рыночной экономики, которое сами южнокорейцы считают слишком конкурентным. Привыкшие к другим реалиям мигранты с Севера далеко не всегда полноценно адаптировались на новом месте. Они, вместе с ветеранами войны, являются самым мощным двигателем идеи объединения обеих Кореи.

Однако время неумолимо. Идея объединения становится все слабее по мере того, как единая Корея из живой памяти людей перемещается на страницы учебников истории. Если в первые десятилетия после войны тысячи семей мечтали о

в ближайшем будущем никаких перспектив мирного объединения таких разных режимов не предвидится, тем более что сейчас они снова оказываются по обе стороны новой Холодной войны.

Вывод из этого можно сделать один. Время – основной враг мирного решения проблемы. Целые поколения, выросшие по обе стороны железного занавеса, уже имеют мало общего друг с другом, и опыт перебежчиков с Севера это лишь подтверждает. Если в первые годы всем казалось, что разделение по 38-й параллели – это нечто противостественное и временное, то чем

меньше остается живых свидетелей существования единой Кореи, тем больше идея объединения переходит из ранга чего-то практического в сферу трансцендентного и идеалистического. Если две Кореи не объединятся в течение жизни этого поколения (что наиболее вероятно), то единственным фактором объединения в будущем станет только «вечный дух единого тысячелетнего народа». Насколько существенным будет такой фактор в современной геополитической системе, покажет история. Но здесь корейцы могут принять во внимание историю украинского народа, сохранившего духовное единство на протяжении веков разделения разными империями.

В Украине, кстати говоря, категорически отвергают идеи разделения на север и юг ради мира. Там считают, что корейский опыт «временного» раздела и замораживание по линии столкновения, это отложенная война. Они намерены победить уже в этой.

Иван ЯНЮК.

(«Фокус»)

СКАЗАНО!

Александр РУЦКОЙ, генерал, Герой Советского Союза:

– Нанесли удар по (украинским) городам, по ТЭЦ. Оставили людей без электричества, без воды, без газа, без тепла, без канализации. Это что, денацификация? Это что?! Думал кто-то головой, когда планировал эту дурь? Думал кто-то?!

А теперь давайте возьмем любого обывателя – человек живет в квартире, у него двое-трое детей. В квартире света нет, тепла нет, воды нет, канализации нет. Он что, восплает любовью к России и российской армии?

Это намеренное действие, направленное против нас (Российской Федерации).

Кто это спланировал – это измена. Это настраивание людей против нашей страны.

Зачем били по городам, зачем били по теплостанциям? Зачем, для чего?

(Из интервью программе «Принцип Ковалева», 2023 год.)

ЛІЧБЫ...

На чарку і скварку...

Беларусь на чацвёртым месцы ў Еўропе па выдатках на ежу.

Паводле звестак агенцтва PIA «Навіны», выдаткі ў Беларусі на ежу ў сярэднім складаюць 37,6 працэнта ад сямейнага бюджэту. Гэты паказчык знаходзіцца паміж узроўнямі Харватыі і Мальты (у сярэдзіне спіса).

Самую нізкую долю выдаткаў на гэтыя тавары маюць Люксембург, Германія, Партугалія, Кіпр і Іспанія. У пералічаных краінах жыхары выдаткоўваюць на алкаголь і тытунь не больш за 1,8 працэнта ад сваіх спажывецкіх расходаў. Найбольш высокая доля выдаткаў на шкодныя звычкі ў Румыніі (8,1 працэнта), Фінляндыі (5,3) і Балгарыі (5).

Купля прадуктаў харчавання найменш значна адбіваецца на сямейным бюджэце жыхароў Люксембурга, Нідэрландаў і Вялікабрытаніі. А вось насельніцтва Паўночнай Македоніі, Малдовы і Казахстана, наадварот, траціць на ежу значныя сумы – больш за 37 працэнтаў усіх сваіх выдаткаў.

Доля выдаткаў беларусаў на вольны час і культуру складае 3,6 працэнта, а доля выдаткаў на кафэ, рэстараны і гатэлі – 2,8 працэнта. Па гэтых паказчыках жыхары Беларусі займаюць, адпаведна, 7-е і 5-е месцы з канца.

Віктар ШПАК.

АФІЦЫЙНА

У Беларусі спрашчаюць працэдуру накіравання ў ЛПП

У Беларусі будзе спрошчана працэдура накіравання ў лячэбна-працоўныя прафілакторыі. Пра гэта заявіў міністр унутраных спраў Іван Кубракоў, які прадставіў у Палаце прадстаўнікоў змены ў «законы па пытаннях прымусявага лячэння і медыка-сацыяльнай рэадаптацыі». Дэпутаты прынялі прапановы ў першым чытанні.

«Заканадаўчае замацаванне прапанаваных ініцыятыў дазволіць максімальна спрашчаць працэдуру ізаляцыі грамадзян у лячэбна-працоўныя прафілакторыі і, адпаведна, знізіць узровень негатывных сацыяльных і эканамічных наступстваў п'янства, алкагалізму і наркаманіі», — прыводзіць яго словы прэс-служба МУС.

Згодна з паведамленнем прэс-службы:

– вызначаюцца дзве катэгорыі грамадзян, якія падлягаюць ізаляцыі ў ЛПП;

– удакладняецца парадак папярэджання грамадзян аб магчымасці накіравання іх у ЛПП;

– спрашчаецца працэдура медыцынскага агляду грамадзян, неабходная для вырашэння пытання аб іх накіраванні ў ЛПП.

Што стаіць за гэтымі фармулёўкамі?

«У лячэбна-працоўныя прафілакторыі накіроўваюцца грамадзяне, якія на працягу года два і больш разоў прыцягваліся да адміністрацыйнай адказнасці за ўчыненне адміністрацыйных правапарушэнняў у стане алкагольнага ап'янення, якім было вынесена папярэджанне і на працягу года яны зноў былі прыцягнуты да адказнасці за адміністрацыйнае правапарушэнне ў стане алкагольнага ап'янення, – патлумачыла дэпутат Святлана Адзінцова. – З'яўляецца новая катэгорыя – грамадзяне, якія

паступалі ў арганізацыі аховы здароўя для аказання медыцынскай дапамогі ў сувязі з атручваннем, выкліканым спажываннем наркатычных сродкаў, псіхатропных рэчываў і іх аналагаў, таксічных або іншых адурманьваючых рэчываў. І якія былі папярэджаны аб магчымасці накіравання ў ЛПП, але на працягу года зноў гэта паўтарылі, і ім быў пацверджаны сіндром залежнасці».

Дарэчы, падчас падрыхтоўкі законапраекта гучалі прапановы накіроўваць у ЛПП без суда і абавязач тых, хто ўтрымліваецца ў ЛПП, аплачваць сваё «лячэнне». Што з гэтымі ініцыятывамі?

Якім будзе канчатковы дакумент, стане зразумела пасля прыняцця закона ў другім чытанні. Але дэпутат Адзінцова паведаміла: «Чалавек знаходзіцца ў ЛПП, ізаляецца, атрымлівае лячэнне. І тут самым важным момантам з'яўляецца яшчэ праца. Праца умацоўвае чалавека».

Да ведама

у Беларусі функцыянуюць дзевяць ЛПП – шэсць мужчынскіх і тры жаночыя.

Іван ШАЎЛЮК.

БУДЬТЕ ЗДОРОВЫ!

Внимание, тридемия!

С приходом COVID-19 во многих странах практически прекратились ежегодные подъемы сезонных инфекций – таких как грипп, аденовирус, респираторно-синциальный вирус (RSV) и другие. Однако в этот эпидсезон специалисты заговорили об угрозе тридемии: COVID-19, гриппа и букета респираторных вирусов, один из которых, на первый взгляд безобидный. Но, судя по всему, недооцененный RSV, уже вызвал инфекционные вспышки сразу в нескольких странах, например, в Великобритании и США.

RSV ежегодно заражаются миллионы детей, он вызывает целый спектр респираторных заболеваний у младенцев и детей младшего возраста, которые могут привести к госпитализации. Причем большинство госпитализаций приходится на здоровых в целом младенцев, родившихся в срок, пишет научный журнал Nature.

По оценкам ВОЗ, во всем мире на долю RSV приходится более 60% острых респираторных инфекций у детей и более 80% острых респираторных инфекций у младенцев в возрасте до 12 месяцев. RSV является самой частой причиной детского бронхолита и пневмонии, одной из основных причин госпитализации в первый год жизни. RSV признан приоритетом глобального здравоохранения.

В 2019 году в мире было зарегистрировано около 33 миллионов эпизодов RSV-ассоциированных инфекций нижних дыхательных путей у детей младшего возраста и 3,6 миллиона госпитализаций по поводу этих инфекций, что свидетельствует о значительном бремени, которое RSV несет в первые годы жизни.

RSV – распространенный респираторный патоген, вызывающий заболевания на протяжении всей жизни человека. Возможны различные пути передачи, но превалирует инокуляция слизистой оболочки носоглотки или конъюнктивы респираторными выделениями инфицированных. Вирус может выживать до 6 часов на твердых поверхностях и в течение нескольких часов на фомитах, исследования показали, что он остается жизнеспособным в течение 90 минут на резиновых перчатках и 20 минут на поверхности кожи. Такой потенциал выживания вируса подчеркивает необходимость немедикаментозных мероприятий по снижению передачи инфекции (мытье рук и меры респираторной предосторожности при контакте). Инкубационный период составляет от 2 до 8 дней, человек может переносить вирус в течение 3 недель.

RSV является высококонтагиозным (один инфицированный может передать вирус 4,5 другим). RSV легко циркулирует, особенно в местах, где маленькие дети находятся в непосредственной близости от других людей, например, в детских садах или среди братьев и сестер, а также членов семьи, которые могут быть инфицированы в легкой форме либо бессимптомно.

Предыдущая инфекция RSV не обеспечивает стойкого иммунитета даже при наличии значительного количества антител. Последующее инфицирование – обычное явление, может повторяться в течение одного вирусного сезона во всех возрастных группах. Длительный иммунитет к вирусу не вырабатывается, хотя с возрастом риски госпитализации значительно снижаются. Первые эпизоды инфекции (в течение пер-

вых 2 лет жизни) бывают наиболее тяжелыми из-за ограниченной иммунологической защиты, малого размера и особенностей строения и функционирования развивающихся дыхательных путей у младенцев.

До 90% случаев инфицирования приходится на возраст до 2 лет, а 75% малышей заражаются RSV еще до первого празднования своего дня рождения. По статистике, у 40% инфицированных детей болезнь переходит в бронхолит или пневмонию: 50–90% госпитализаций по поводу бронхолита у младенцев и до 40% госпитализаций по поводу пневмонии у детей вызваны RSV.

Дети до 12 месяцев самые уязвимые для тяжелого течения заболевания, им может потребоваться госпитализация.

В педиатрических стационарах в развитых странах RSV является основной причиной госпитализации младенцев. В Соединенном Королевстве заболевание, вызванное RSV, по оценкам, приводит к 20–30 тысячам госпитализаций в год, что значительно выше, чем при гриппе. Эта картина повторяется и в других странах: например, во Франции RSV вызывает в среднем 45 тысяч госпитализаций в год, из которых 69% приходится на младенцев в возрасте до 12 месяцев, что составляет почти 30% госпитализаций в этой возрастной группе. Исследования, проведенные в США, показали, что у младенцев в возрасте до 1 года частота госпитализации на 100 тысяч человек при RSV более чем в 10 раз выше, чем при гриппе. На RSV-ассоциированные заболевания приходится от 4131 до 34,996 койко-дней в год в Шотландии, Англии, Нидерландах, Финляндии, Дании и Норвегии. От 70% (Норвегия) до 89% (Нидерланды) этих

койко-дней – госпитализация младенцев младше 1 года.

По-видимому, RSV может оказывать влияние на долгосрочное здоровье и качество жизни. Респираторные проблемы могут сохраняться в течение длительного периода времени после того, как инфекция пройдет, проявляясь в виде хрипов или кашля. Есть данные, свидетельствующие о возможной связи между PCB в детстве и последующим развитием астмы. В международном обзоре 2016 года отмечается, что частота рецидивирований хрипов у детей с историей заболевания RSV в 3 раза выше, чем у детей без истории заболевания RSV. Данные исследований, проведенных в Швеции, также указывают на связь между RSV в раннем возрасте и детской астмой, предполагая, что риск почти в 22 раза выше в 13 месяцев, в 5 раз выше в 13 лет и в 4 раза выше в 18 лет.

К сожалению, в некоторых случаях RSV может привести к летальному исходу. По оценкам, ежегодно в Великобритании от RSV умирают в среднем 33 ребенка в возрасте до 5 лет.

Ученые из Великобритании посмотрели, как ведут себя вирус гриппа А и респираторно-синциальный вирус при совместном заражении одной клетки. Оказалось, что коинфекция приводит к образованию гибридных вирусных частиц, несущих геномы обоих вирусов, пишет Nature Microbiology. Проведя первоначальные исследования на клетках человеческого легкого, их затем повторили на первичных бронхиальных эпителиальных клетках с тем же результатом. Авторы предполагают, что такие вирусные частицы могут помогать вирусам уходить от действия иммунной системы.

КАЛОНКА
АЛЕСЯ НЯЎЕСЯ

Ці ж дзеці – інструменты, што выб'юць аліменты?

У Драгічынскім раёне суд пазбавіў бацькоўскіх правоў 22-гадовую маці. Каб прымусяць плаціць аліменты былога мужа, які цяпер жыве за мяжой, яна здзекавалася з дзіцёнка, а ролік выклала ў інтэрнэт.

Ад жонак, ад сваіх дзяцей Мужчыны падаюцца ў прочкі, І да Феміды ўсё часцей Прыходзяць маці-адзіночкі, Каб ім Феміда памагла І аліменты спаганяла. Вось толькі «малака з казла» Няма зусім ці вельмі мала: Хоць у «былога» ёсць мільён, Не дасць ён лішнія капейкі... А гэты зехаў за кардон: Напэўна, спадзяваўся ён, Што лепш пацешаць еўрапейкі, Яго адораць пачуццём. Ну, словам, ён не прагадае. І засталася тут з дзіцём Былая жонка маладая. Дзіця – амаль што немаўля, Але карміць таксама трэба, Ад бацькі ж грошай – ні рубля. Дый як самой пражыць без хлеба? Другая маці жылы рве, Надзей не маючы на Бога, А ў гэтай – думка ў галаве, Як раскашэліць ёй «былога». Яна сама, лічы, дзіця, І для яе дзіця – як цацка. Дык хай для іхняга жыцця Шчыруе муж былы і бацька. (Нічога супраць не скажу – Бацькі дзяцей карміць павінны.) Аднак жа бацька за мяжу Увек з тутэйшае краіны, Там не дастане злыдня суд. І вось што выдумала жонка: «Стрываць не зможа ён пакут Сваёй адзінага дзіцячка. У Сетку выклад! Калі Пабачыць гэтыя пакуты, Дык мецьму нават не рублі – Не пашкадуе ён валюты!» Што вытварала – проста жах... Навек дзіця забралі ў маці. І толькі мо ў яе вушах Стаяцьме доўга крык дзіцяці...

Для маці, мусібыць, бядя, Яна ў жыцці спазнала драму, Але чамусьці не шкада Мне, далібог, такую маму: Паплача, можа быць, траха І спланавана ці знянацку Набудзе зноўку жаніха І будзе мець другую «цацку»...

І рагоў не адчувае

– Цяжкая вельмі ў мужа праца, – Сяброўцы пудрыла мазгі. – Таму я змушана ўвічацца – Пяку штодзённа пірагі. Але ў яго такая стома, Што нават не да пірагоў: Не адчувае бедны дома Ні рук, ні ног і ні рагоў...

Дзвіз выпівакі

Хоць прыпаўзаў дадому ракам, Ды напісаў дзвіз над столікам: «Лепш быць вядомым выпівакам, Чым ананімным алкаголікам!»

Найлепшае шчасце

Сказаў мне знаёмы яўрэй (Бадай, не прыдумець мудрэй): – Найлепшае шчасце на свеце, Калі ў вас здаровыя дзеці, Адзеты-абуты, вядома, І ўжо іх нямашака дома...

Быццам праклялі...

Быў у алтэцы. Закупіўся там. Збянтэжыўся на выхадзе, калі Сказалі мне: – Часцей заходзьце к нам! Хоць ветліва, ды быццам праклялі...

Даўжок

Размову пра даўжок завёў: – Ты мне павінны сто рублёў. Ці помніш гэта, ахламон? – Я помніцьму да скону дзён!

ПА-ЗА ГУЛЬНЁЙ

з Алесем СІВІМ

«Ці то лыжы не едуць, ці то я – даўбануты»

Днямі былы настаўнік зборнай Беларусі па лыжных гонках **Уладзімір Маркашынскі** шчыра распавёў пра сённяшнія «дасягненні» ў гэтым відзе спорта:

«У нас чэмпіянат краіны, у якім спаборнічаюць чатыры жанчыны, восем юніёраў і столькі ж мужчын. Смешна сказаць: у гонцы перамог біятланіст Раман Ялётнаў! Далей наогул камедыя. Міхаіл Сямёнаў, які ўжо даўно працуе з паралімпійскай камандай (пры гэтым – толькі трэнеруе), на дыстанцыі 20 кіламетраў выйграў у другога прызёра аж тры хвіліны!»

А асноўны склад зборнай (зараз гэта два чалавекі) ад старта наогул вызвалілі! Стаміліся ў спрынце ці нешта іншае? Хаця лідары павінны пацвярджаць свой узровень менавіта на чэмпіянаце краіны – гэта аксіёма. Затым я ўсё прааналізаваў і прыйшоў да высновы, што трэнеры проста спалохаліся: а раптам той жа Сямёнаў і ў першага нумара нацыянальнай каманды выйграе больш за хвіліну?..

Не ўяўляю, як той жа Далідовіч ці Карняенка не выступілі б на чэмпіянаце краіны. У тых часы, калі я быў галоўным трэнерам зборнай, калі б здарылася такое, што лідары не выйшлі на дыстанцыю 20 кіламетраў, мяне б звольнілі на наступны дзень.

У зборнай наогул нейкая нездаровая мода. Адзін настаўнік рыхтуе дваіх спартсменаў, другі – аднаго, трэці – дваіх, хаця трэба працаваць адзінай камандай».

Пра дэградацыю беларускага спорту ў цэлым мы ўжо неаднойчы пісалі. Пра тое, як дэградуе лыжны спорт у прыватнасці, распавядаў «Народнай Волі» славетны беларускі лыжнік **Сяргей Далідовіч**, які сёння вымушаны працаваць не дома, а ў Польшчы.

Нагадаем, што Далідовіч – легенда беларускага спорту. Адзіны ў гісторыі лыжнік, які ўдзельнічаў у сямі Алімпіядах (!) і ў дванаццаці запар чэмпіянатах свету.

Пасля завяршэння ў 2018 годзе кар’еры спартсмен працаваў трэнерам.

У 2020 годзе ён разам з многімі іншымі спартсменамі выступіў супраць гвалту з боку сілавікоў у дачыненні да ўдзельнікаў пратэстных акцый, выкліканых фальсіфікацыямі падчас прэзідэнцкіх выбараў. Пасля чаго яго дачку **Дар’ю Далідовіч** чыноўнікі Беларускай федэрацыі лыжных гонак адхілілі ад удзелу ў

спаборніцтвах і зборах. Праз месяц у спартсменкі наогул адклікалі ліцэнзію, без якой яна не магла ўдзельнічаць у спаборніцтвах пад эгідай Міжнароднай федэрацыі лыжнага спорту. Пасля гэтага сям’я Далідовічаў пераехала ў Польшчу, паколькі ў Беларусі яна становілася своеасаблівым ізгоем.

Зараз у вядомага лыжніка ўсё проста выдатна. Сям’я жыве ў польскім курортным мястэчку Закапане, трэнеруецца. Дар’я Далідовіч ужо стала чэмпіёнкай Польшчы па біятлоне сярод юніёраў.

«Па вялікім рахунку толькі дзеля таго, каб дачка змагла працягваць сваю спартыўную кар’еру, мы і з’ехалі з Беларусі», – кажа Сяргей Далідовіч.

Вось і атрымліваецца такая сумная гісторыя. Лепшыя трэнеры і таленавітыя спартсмены ў лыжных гонках дома не патрэбны, бо «не тых поглядаў», а спартыўныя чыноўнікі і іх начальнікі давалі сітуацыю да такога абсурда, што на чэмпіянаце Беларусі на дыстанцыі 20 кіламетраў трэнер **Міхаіл Сямёнаў** «прывозіць» сярэбранаму прызёру аж тры хвіліны. Што называецца, прыехалі!

Дарэчы, пасля апошняй зімовай Алімпіяды, міністр спорта і турызма Беларусі **Сяргей Кавальчук** на нарадзе аб выніках удзелу беларускіх спартсменаў у зімовых Алімпійскіх гульнях апраўдваўся за правалы наяўнасцю знешніх фактараў: маўляў, «падрыхтоўка і ўдзел спартсменаў у рознага рода спаборніцтвах ў апошнія гады праходзіла ва ўмовах беспрэцэдэнтнага ціску на ўвесь беларускі спорт, Нацыянальны алімпійскі камітэт, спартыўныя арганізацыі, спартсменаў і трэнераў».

На што Аляксандр Лукашэнка адрагаваў так: «Скажыце, лыжныя гонкі, – хто на вас так націснуў, што вы практычна ні ў адным відзе не ўдзельнічалі? Я ўжо не кажу пра медаль. На Расію не менш ціснулі, асабліва на лыжнікаў. І вынік? Вам ён і не сніўся. Вы ніколі ў жыцці такога ўзроўня не дасягнеце... Вось вам і ціск. А вы!..»

А «мы» (а дакладней лыжны спорт у Беларусі. – Аўт.) сёння, як у тых вядомых вершаваных радках:

Я стаю на асфальце,

Ногі ў лыжы абуты.

Ці то лыжы не едуць,

Ці то я – даўбануты.

КРЫЖАВАНКА

Таццянін дзень

(Прысвячаецца дню Таццяны – заступніцы студэнтаў)

Па гарызанталі: 1. «Адары, Таццянін дзень, //Ласкай Гіменей! //Адарае белы ценё – снежная ...». 3. Верша А.Корнева «Таццянін дзень». 5. «Студэнт – гэта не пасудзіна, якую трэба напоўніць ведамі, а ..., які трэба запаліць». Л.Арцімовіч. 7. Мір ясны ад сонца, а ... ад навукі (прык.). 8. Вучэнне без умнення не карысць, а ... (прык.). 9. Вялікая капа сена. 11. Таццяна Так называлі святую Таццяну, жыхарку старажытнага Рыма, якую, як і яе бацьку, пакаралі смерцю за яе хрысціянскую веру. 13. «Студэнты – гэта ..., якія плаваюць на паверхні навукі, і два разы ў год ныраюць у яе глыбіні». Цытата невядомага аўтара. 15. Дарагая тая хата, дзе любяць госця і ... (прык.). 18. ... піша, а розум водзіць (прык.). 19. Галоўная рыса характару Таццяны. 22. Няпоўная сіла музычнага гуку. 23. «Таццянін дзень! Гучыць пяшчотна ... //Як першая вясенняя капель!». 3. Верша «Таццянін дзень» невядомага аўтара. 26. Захапленне Таццяны. 28. Планета Таццяны. 30. Калі на Таццяну ідзе ... – лета будзе дажджлівым (прык.). 31. Навука, як ..., патрабуе гарачага пачуцця (прык.). 32. Каштоўны камень чырвонага колеру; талісман Таццяны. 33. Вучы ... , вучыся і ў народа (прык.).

Па вертыкалі: 1. Студэнт, вучань, які займаецца бяссэнсовым завучаннем чаго-небудзь (разм.). 2. «Бяжы, студэнт, спяшай у ...!». 3. Верша Ул. Гайдуча «Студэнт». 3. «Лыжы, ... ды канькі – лепшая ўчэха». 3. Верша Я. Сідарэнка «Зіма». 4. У студэнтаў перыяд здачы экзаменаў. 6. Бабскі Адна з народных назваў Таццяніна дня. 10. ... без розуму – кошык (прык.). 12. Тое, што і завіруха. 14. Кола ведаў (перан.). 16. Беражы ... у люты мароз (прык.). 17. У студэнта ... святы: Новы год і кожны дзень (прык.). 20. «Лепш меці сіні ... і чырвоны твар, чым чырвоны ... і сіні твар». Цытата невядомага аўтара. 21. Таццяна і каравай пячэ, і ... вядзе (прык.). Лічылася, што дзяўчынка, якая народзіцца ў Таццянін дзень, будзе добрай гаспадыняй. 24. Вынік рашэння матэматычнай задачы. 25. Чорна-шызыя ядомыя ягады. 27. Вузкая палоска ямлі. 29. Вузкі бок якога – небудзь прадмета.

Адказы:

Па гарызанталі: 1. Завяе. 5. Факел. 7. Чалавек. 8. Бяда. 9. Стог. 11. Пакутніца. 13. Людзі. 15. Свята. 18. Пяро. 19. Воля. 22. Піяна. 23. Фраза. 26. Падарожжа. 28. Марс. 30. Снег. 31. Каханне. 32. Рубін. 33. Народ.

Па вертыкалі: 1. Зубрыла. 2. Веды. 3. Санкі. 4. Сесія. 6. Кут. 10. Галава. 12. Мядзеліца. 14. Далегляд. 16. Нос. 17. Два. 20. Дыплом. 21. Карагод. 24. Адказ. 25. Ажына. 27. Шнур. 29. Руб.

Лявон ЦЕЛЕШ.

г. Дзяржынск.

ЗНАЙ НАШИХ!

Белорусский бас солирует в Гамбурге

Наш соотечественник **Александр РОСЛАВЕЦ**, не раз выходивший на сцену Большого театра в Минске, выступает в старейшем общедоступном музыкальном театре Германии (1678 г.) – Штатс опере Гамбурга. Он уже несколько лет служит в штате этой прославленной труппы, а сегодня участвует в премьеры оперы Дмитрия Шостаковича «Леди Макбет Мценского уезда», самом значительном произведении оперного жанра XX века. Александр Рославец исполняет одну из ведущих партий оперы – купца Бориса Тимофеевича Измайлова. Его партнершей будет знаменитая финская сопрана **Камилла Нюланд**. Дирижирует спектаклем выдающийся аме-

риканский дирижер японского происхождения **Кент Нагано**. И вот среди таких звезд международного масштаба работает и наш певец, уроженец Брестской области Александр Рославец.

Впрочем его бас давно известен и востребован в зарубежье. Карьера Рославца сейчас в самом расцвете – он выступал уже и в «Ла Скала» и в «Метрополитен опере», а это как пропуск в высшую лигу оперного искусства.

Кстати, Александр часто приезжает в Минск, исполняет почти все босовые партии в белорусских постановках: Банко («Макбет» Дж. Верди), Князя Греммина («Евгений Онегин» П. Чайковского), Короля Рене («Иоланта» П. Чайковского), Дона Базилио («Севильский цирюльник» Дж. Россини). Он был зачислен в нашу труппу как приглашенный солист. Правда, сейчас такой позиции в Большом театре уже нет. Но, думаю, от выступления на нашей сцене Александр, если позволит его творческий график, никогда не откажется.

Елена МОЛОЧКО.

Адрас рэдакцыі: 220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 326-68-71

Рэкламны аддзел (017) 363-66-04
nvonlineinfo@gmail.com
<http://www.nv-onlir> (017) 363-66-04

Заснавальнік, выдавец
і галоўны рэдактар
Іосіф Паўлавіч
СЯРЭДЗІЧ

Іосіф Паўлавіч

Паколькі ў рэдакцыі няма магчымасці рэагавання і вяртання нявыкарыстаных матэрыялаў, яна пакідае права ўстапуць у перапіску за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могучы друкавальны матэрыял, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.).